

## Miljøgodkendelse af

**Sepstrup Vestergaard  
Sepstrupvej 69, 8653 Them**

- efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v.  
af husdyrbrug



**Godkendelsesdato: 18. 08 2009**

**Silkeborg Kommune  
Teknik- og Miljøafdelingen  
Søvej 1  
8600 Silkeborg  
Telefon nr. 8970 1000  
teknisk@silkeborg.dk  
[www.silkeborgkommune.dk](http://www.silkeborgkommune.dk)**

## INDHOLDSFORTEGNELSE

---

Indholdsfortegnelse.....	2
Datablad.....	4
0 Indledning.....	5
1 Resumé og samlet vurdering.....	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 ikke teknisk resumé.....	6
1.3 Vilkår.....	8
1.4 Offentlighed.....	11
1.5 Klagevejledning.....	11
2 Generelle forhold.....	15
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	15
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	15
2.3 Gyldighed.....	15
2.4 Retsbeskyttelse.....	15
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	16
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	17
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. ....	17
3.2 Placering i landskabet.....	19
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	22
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	22
4.2 Ventilation.....	24
4.3 Fodring.....	25
4.4 Ensilage.....	25
4.5 Energi- og vandforbrug.....	26
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	29
4.7 Affald.....	30
4.8 Råvarer og hjælpestoffer.....	31

4.9	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	31
5	Gødningproduktion og -Håndtering .....	32
5.1	Gødningstyper og mængder .....	32
5.2	Flydende husdyrgødning.....	34
5.3	Gylleforsuring .....	35
5.4	Gylleseparering .....	35
5.5	Gyllekøling.....	36
5.6	Fastgødning inkl. dybstrøelse .....	36
5.7	Anden organisk gødning .....	37
6	Forurening og gener fra husdyrbruget .....	38
6.1	Ammoniak og natur .....	38
6.2	Lugt.....	44
6.3	Fluer og skadedyr.....	46
6.4	Transport.....	47
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	48
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	49
6.7	Lys.....	50
7	Påvirkning fra arealerne .....	51
7.1	Udbringningsarealerne .....	51
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb .....	54
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav .....	57
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	58
7.5	Kvælstof til grundvand.....	59
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT) .....	61
9	Husdyrbrugets ophør.....	64
10	Egenkontrol og dokumentation.....	65
11	Bilag.....	66

## DATABLAD

---

Landbrugets navn og beliggenhed	Sepstrup Vestergaard Sepstrupvej 69, 8653 Them
Matrikel nr. Ejerlav	matr. nr. 5a, 1a, 1af og 1æ Sepstrup By, Them
Cvr. nummer P-nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	31960207 1015082492 25173 24256
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Bjarne Nebel Sepstrupvej 69, 8653 Them 86806059 20487473 bjarnenebel@fiberpost.dk
Driftsansvarlig	Bjarne Nebel
Brugstype	Økologisk malkekvægsbesætning med opdræt
Godkendelsesbetegnelse	§ 11 husdyrbrug for mere end 75 dyreenheder
Sags nr.	09/15043
Dato for godkendelse	18. 08. 2009
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	år 2017

### **Ansøgers Konsulent:**

Navn: Kjartan Einarson  
Adresse: Samsøvej 33, 8381 Hinnerup  
Tlf.nr. 87282265  
E-mail: [kje@lmo.dk](mailto:kje@lmo.dk)

## 0 INDLEDNING

---

Når et kvægbrug ønskes udvidet til mere end 75 dyreenheder (DE), skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer samt den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har indarbejdet EU's VVM-direktiv<sup>1</sup> og IPPC-direktiv<sup>2</sup>.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 27. februar 2009 og er suppleret med oplysninger frem til den 17. juni 2009.

Ansøger indsendte oprindeligt en § 12 ansøgning om udvidelse og udflytning af kvægproduktionen. Denne ansøgning er efter ansøgers ønske blevet lukket, og ansøger har i stedet indsendt denne § 11 ansøgning om en mindre udvidelse af husdyrholdet ved det eksisterende anlæg på Sepstrupvej 69.

Ansøgningen om miljøgodkendelse i denne udformning er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang ultimo februar 2009.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IPPC-direktivet.

## 1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

---

### 1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

---

Der er tilladelse til 112 malkekøer med 25 småkalve (0-6 mdr.), 56 små tyrekalve (0-75 kg) og 87 kvier (6-28 mdr.), svarende til i alt 172,2 DE, på ejendommen. Dyrene er opstaldet i dybstrøelse og for køernes vedkommende på dybstrøelse med lang ædeplads med spalter. Ejendommen drives økologisk. Køer og kvier er på græs i sommerhalvåret (6 antal mdr.). Der er ingen tidligere VVM screeninger eller lign. Der tilføres svinegylle svarende til ca. 18 DE og afsættes egen husdyrgødning svarende til ca. 15 DE.

Sepstrup Vestergaard v/Bjarne Nebel, Sepstrupvej 69, 8653 Them har ansøgt om en miljøgodkendelse til udvidelse af kvægbesætningen til 158 årskøer, 35 småkalve (0-6 mdr.), 79 tyrekalve (0-75 kg) og 123 kvier (6-28 mdr.), dvs. i alt 241,9 DE. Af de 158 årskøer er 20 goldkøer.

I forbindelse med udvidelsen skal kostalden dels have ændret gulvsystem og dels forlænges mod vest. Der bygges en ny gyllebeholder og to nye plansiloer til ensilage samt nyt befæstet areal, inkl. møddingplads.

---

<sup>1</sup> Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)

<sup>2</sup> Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening med senere ændringer (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control)

Miljøgodkendelsen omfatter alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 31960207 hvoraf 118,20 ha er ejede og forpagtede arealer samt 176,18 ha aftalearealer.

## **1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ**

---

Miljøgodkendelsen af Sepstrupvej 69, 8653 Them regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljø-påvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Sepstrupvej 69, 8653 Them. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 25173 og CVR nr. 31960207.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Sepstrupvej 69 i henhold til de gældende regler<sup>2</sup>. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende supplerende oplysninger og beregninger. Miljøgodkendelsen er betinget af de centrale vilkår indskrevet i afsnit 1.3.

### **Produktion og arealer**

Produktionen af malkekøer og opdræt på ejendommen Sepstrupvej 69 må udvides fra 172,2 DE til 241,9 DE. Det vil sige at der på ejendommen vil være en forøgelse af husdyrholdet på 69,7 DE. I forbindelse med udvidelsen vil den eksisterende kostald blive forlænget, der bygges en ny gyllebeholder og nye plansiloer til ensilage samt nyt befæstet areal og møddingsplads. Den gamle ensilage-silo nedlægges. Se bilag 1 og 3.

Til ejendommen hører i alt 118,2 Ha ejede og forpagtede arealer. Derudover er der 176,18 ha aftale arealer, hvortil der afsættes husdyrgødning svarende til ca. 80 DE I ansøgt drift modtages husdyrgødning svarende til 18 DE, og der udbringes derfor husdyrgødning de 118,2 ha ejede og forpagtede arealer, svarende til 1,4 DE/ha.

Ejendommen drives selvstændigt. Det vil sige der er ikke samdrift med andre ejendomme

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug* vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Det eksisterende og nye anlæg omfattende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige, kulturhistoriske og rekreative forhold.

Eksisterende og fremtidige arealer til udspreddning af husdyrgødning vurderes i forhold til bl.a.:

- Grundvand.
- Overfladevand.
- Naturområder.

---

<sup>2</sup> Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse.

### **Placering**

Den nye stald etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg, i forlængelse af den gamle kostald mod vest (bilag 1). Tilbygningen opføres i samme farver og materiale som den eksisterende stald med røde plader, gråt gardin og gråt eternittag. Bygningshøjden bliver den samme.

Den nye gyllebeholderen vil blive etableret umiddelbart vest for den eksisterende beholder, i forbindelse med den samlede bedrift. Der vil blive etableret beplantning som skærmer af, som følge heraf vil dette ikke få landskabsmæssige konsekvenser i forhold til nærmeste nabo.

De to gamle ensilagesiloer nedlægges, og der etableres to nye plansiloer. De placeres mellem gyllebeholderne og kostalden. Se situationsplanen bilag 1.

Det planlagte byggeri opføres i tilknytning til et samlet eksisterende anlæg, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Byggeriet har ingen konsekvenser i forhold til kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

### **Lugt**

Husdyrbruget overholder lugtgenafstande til såvel enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste enkeltbebyggelse ligger ca. 70 meter væk fra det nærmeste staldhjørne hvor der foretages ændringer. Denne nabo er samtidig det tætteste beliggende hus i den samlede bebyggelse der er ingen byzone i nærheden. Byggeriet af ny stald er placeret vest for eksisterende bygninger væk fra nærmeste nabo. Den staldbygning der ligger tættest på naboen, nedlægges i ansøgt drift som stald. Afstandskrav til lugtgen afstande er overholdt ifølge udregninger i IT-ansøgningssystemet. For uddybende vurdering se afsnit 5.9.

Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede områder til boligformål m.m. indenfor 1000 meter af produktionen, udvidelsen vurderes derfor ikke at have indflydelse på fremtidig byplanlægning.

### **Transport til og fra ejendommen**

Ekstern og intern transport på ejendommen forventes ikke at stige meget i ansøgt drift, kapaciteten pr læs vil stige i stedet. Transporten vurderes dermed ikke at give anledning til væsentlig, øgede støv- eller støjgener for naboer i området. For uddybende oplysninger se afsnit 6.4 om transport.

### **Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur**

Habitatområdet Sepstrup Sande ligger ca. 540 m syd for ejendommen, Ca. 580 og 960 m syd for ejendommen ligger hhv. en mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrlovens § 7 og et egekrat. Den ansøgte udvidelse og ombygning medfører en lavere ammoniak emission i ansøgt drift end i nudrift. Silkeborg kommune vurderer at det ansøgte projekt ikke har negativ virkning på de omgivende naturområder (se bilag 8 og 12). For uddybende forklaring, se afsnit 6.1.

### **Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand**

#### Fosfor

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at udbringning af husdyrgødning svarende til 1,4 De/ha medfører et arealvægtet fosforunderskud på 0,4 kg p/ha/år på de ejede og forpagtede arealer. Der sker altså en fraførsel af fosfor fra arealerne. For nærmere forklaring se afsnit 7.

### Nitrat til overfladevand

Ingen af udbringnings arealer ligger i områder der er sårbare for nitratudvaskning. Det reelle dyretryk for ansøgt drift ligger på 1,4 DE/ha som foreskrevet. En nærmere gennemgang af tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet er beskrevet i afsnit 7.2.

### Nitrat til grundvand

88,59 ha af udbringningsarealerne ligger i et nitratfølsomt indvindingsområde. Men da udvaskningen af kvælstof fra rodzonen, ifølge beregningerne, er 49 mg N/l i ansøgt drift, stilles der ingen vilkår, se bilag 5.

### **Andre miljøpåvirkninger**

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

### **Bedst anvendelig teknologi (BAT)**

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes. Se Afsnit 8 for en mere udførlig beskrivelse af BAT tiltag.

## **1.3 VILKÅR**

---

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse<sup>3</sup>, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

### Placering i Landskabet

- ❖ Der skal plantes sydvest for den nye gyllebeholder. Der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være plantet senest ét år efter gyllebeholderen er opført. Læbæltet skal etableres som vis på bilag 1.

### Husdyrhold og staldindretning

---

<sup>33</sup> Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødnings, ensilage m.v.



- ❖ Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- ❖ Skrabeanlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver anden time i dagtimerne og mindst 10 gange i døgnet. I den periode hvor dyrene er på græs i dag timerne, og stalden er tom er der ikke behov for at skraberer kører.
- ❖ Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften

#### Fodring

- ❖ Der må max tildeles 4,3 g P/FE til kørerne. Som dokumentation herfor skal der ved tilsyn kunne fremvises foderplaner.

#### Ensilage

- ❖ Bortskaffelse af overfladevand fra ensilagepladsen og befæstede arealer med afløb, skal vandes ud på de omkringliggende arealer. Projekt med oplysninger om opsamlingsbeholderens størrelse og placering, afløbsplan, arealer til udvanding. m.v. skal indsendes inden 1. januar 2010 og projektet skal udføres i forbindelse med staldbyggeriet.
- ❖ Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugt gener.

#### Energi og vandforbrug

- ❖ Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt
- ❖ Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og vandforbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.
- ❖ El-forbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Eller også skal ejendommen være tilmeldt en ordning hvor der løbende og automatisk opsamles oplysninger om elforbruget.

#### Affald

- ❖ Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

- ❖ Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

#### Råvare og hjælpestoffer

- ❖ Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

#### Drifts forstyrrelser eller uheld

- ❖ Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

#### Ammoniak og natur

- ❖ Husdyrgødning på mark 32 skal nedfældes på sort jord og græs pga. den tætte beliggenhed til § 3 beskyttet natur, overdrev (k639-08-ov) og mose (Vanddam).
- ❖ Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af Figur 6.1.2. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker inden for 1000 m til de såkaldte § 7 naturarealer skal ske ved nedfældning. Se nedenstående figur 6.1.2. Det drejer sig om følgende marker: 31,30, 15-17, 14, 7, 5-6 og 1-4 mark nr. 8.

#### Lugt

- ❖ Der må ikke køres gylle ud i weekender på mark nr. 14, 7, 5-6 og 1-4
- ❖ Udbringning af flydende husdyrgødning må kun foretages ved nedfældning på mark nr. 7 og 1-4 indenfor 100 m fra Sepstrup.

#### Fluer og skadedyr

- ❖ Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- ❖ Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne. Ved rengøring er det vigtigt, at der sker en iblodsætning inden rengøring med f.eks. højtryksrensere.
- ❖ Senest 15. juni skal der rengøres og desinficeres i de stalde, hvor dyrene går på græs i sommerhalvåret for at begrænse fluegener.
- ❖ Arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- ❖ Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

## Transport

- ❖ Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- ❖ Transport af flydende husdyrgødning i gennem Christianshede stationsby, skal foregå i lastbiler, der ikke anvendes til udspreddning af husdyrgødningen i marken.
- ❖ Der må ikke transporteres gylle i gennem Christianshede stationsby i weekender.

## **1.4 OFFENTLIGHED**

---

### Partshøring, Nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 25-juni 2009 udsendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen og ansøger selv med frist for afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til den 06-08-2009.

Der indkom ingen bemærkninger

Ifølge husdyrlovens § 56, stk. 1 skal kommunen skriftligt orientere naboerne til den pågældende ejendom om ansøgningen i 6 uger, før der gives tilladelse. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de naboer beliggende mindre end 417 m fra ejendommen. Denne afstand er udregnet som konsekvensområdet i forhold til lugt. Endvidere orienteres ejerne af de forpagtede arealer. De berørte parter er angivet længere nede.

### *Offentliggørelse*

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside og i Ekstraposten onsdag den 19-08-2009.

Følgende er samtidig underrettet om godkendelse:

Ansøger: Bjarne Nebel, Sepstrupvej 69, 8653 Them

Konsulent: Kjartan Einarson

## **1.5 KLAGEVEJLEDNING**

---

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstraposten den 19. 08. 2009 og endvidere på kommunens hjemmeside [www.silkeborglommune.dk](http://www.silkeborglommune.dk).

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller per e-mail til [teknisk@silkeborg.dk](mailto:teknisk@silkeborg.dk). Klagen skal være

modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 09-09 2009 indenfor kontorets åbningstid, som er 15:30.

Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets ret til at ændre eller opheve afgørelsen.

Ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 19. 02. 2010.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen  
Afdelingsleder

Maria Karm  
Biolog

**Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag er sendt til:**

**Ansøger:**

Bjarne Nebel, Sepstrupvej 69, 8653 Them.

**Konsulent:**

Navn: Kjartan Einarson  
Adresse: Samsøvej 33, 8382 Hinnerup  
Tlf.nr. 87282265/20479620  
E-mail: kje@lmo.dk

**Orientering om udarbejdelse af udkast til afgørelse er sendt til:**

**Modtagere af husdyrgødning:**

Jens Chr. Nielsen  
Birkemosevej 9  
7441 Bording

Arne Hedely Nielsen  
Chr. Hedevej 14  
7441 Bording

**Bortforpagtere af arealer:**

Thomas Porse  
Sepstrupvej 61  
8653 Them

Knud Andersen,  
Bødskovgårdsvej 18  
8653 Them

**Ejer og lejere af nabobeboelse og parter indenfor 417 m:**

Karen Andersen  
Sepstrupvej 69  
8653 Them

Niels Ole Ingemand Damm  
Sepstrupvej 57  
8653 Them

Annie og Rene Bach Møller  
Sepstrupvej 65  
8653 Them

Thomas Hof man og Nana Haugh Yndal  
Sepstrupvej 36  
8653 Them

Thomas Porse  
Sepstrupvej 61  
8653 Them

Tetyana Ivanchenko  
Sepstrupvej 55A  
8653 Them

Ingolf Engelsen Kristensen  
Sepstrupvej 42  
8653 Them

Rene Bach Møller  
Sepstrupvej 55  
8653 Them

Britta Skaarup Vestergaard  
Sepstrupvej 40  
8653 Them

Jørgen Torben og Lis Mehl  
Sepstrupvej 67  
8653 Them

Anders Østergaard Kristensen  
Sepstrupvej 38  
8653 Them

Susanne Bengtson  
Sepstrupvej 67  
8653 Them

Henrik Christian Christensen  
Ejer Sepstrupvej 46  
8653 Them  
Bor Brandevej 22,  
8653 Them

Gitte Haupt  
Brandevej 24A  
8653 Them

John Haupt  
Brandevej 24  
8653 Them

Lærke Lichtenstein  
Brandevej 24  
8653 Them

**Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til:**

**Ansøger:**

Bjarne Nebel, Sepstrupvej 69, 8653 Them

**Konsulent:**

Kjartan Einarson, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup, kje@lmo.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail:	<a href="mailto:dn@dn.dk">dn@dn.dk</a>
Danmarks Sportsfiskerforbund - Skyttevej 4 - Vingsted - 7182 Bredsten	<a href="mailto:jkt@sportsfiskerforbundet.dk">jkt@sportsfiskerforbundet.dk</a>
Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 Kbh. SV – via e-mail	<a href="mailto:soehoejlandet@friluftsraadet.dk">soehoejlandet@friluftsraadet.dk</a>
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via e-mail	<a href="mailto:info@ecocouncil.dk">info@ecocouncil.dk</a>
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:	<a href="mailto:natur@dof.dk">natur@dof.dk</a>
Dansk Ornitologisk Forenings Lokalkomité – via e-mail	<a href="mailto:silkeborg@dof.dk">silkeborg@dof.dk</a>
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	<a href="mailto:midt@sst.dk">midt@sst.dk</a>
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	<a href="mailto:post@aar.mim.dk">post@aar.mim.dk</a>
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail	<a href="mailto:mail@dkfisk.dk">mail@dkfisk.dk</a>
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund – via e-mail	<a href="mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk">nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk</a>
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 Kbh. V - via e-mail:	<a href="mailto:ae@eraadet.dk">ae@eraadet.dk</a>
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail	<a href="mailto:fbr@fbr.dk">fbr@fbr.dk</a>

## 2 GENERELLE FORHOLD

---

### 2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

---

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sepstrup Vestergaard, Sepstrupvej 69, 8653 Them. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 25173. Ejendommen har CVR nr. 31960207.

Sepstrup Vestergaard v/Bjarne Nebel ønsker at udvide den nuværende besætning på 112 årskøer med opdræt til 158 årskøer med opdræt svarende til en udvidelse fra 172,2 DE til 241,9 DE. (præcisering af husdyrholdets størrelse fremgår af afsnit 4.1). I forbindelse med udvidelsen skal kostalden dels have ændret gulv og dels forlænges mod vest, der bygges ny gyllebeholder og nye plansiler til ensilage samt nyt befæstet areal, inkl. møddingplads.

Den samlede bebyggelse Sepstrup ligger tæt ved ejendommen, mens nærmeste by er Gjessø som ligger godt 3 km fra ejendommen. Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Randers Fjord samt delvist i nitratfølsomt indvindingsopland. Ca. 500 m mod syd ligger Natura 2000 området Sepstrup Sande.

### 2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

---

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødnings- opbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

### 2.3 GYLDIGHED

---

Godkendelsen skal være gennemført og udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Med udnyttet menes, at ansøgt byggeri er opført og taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion. Der er ikke i godkendelsen givet mulighed for forlængelse af projektet i faser udover de 2 år.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder ifølge § 33 stk. 2 den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

### 2.4 RETSBESKYTTELSE

---

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er dd.mm 2017. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

## **2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN**

---

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.



#### 3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

##### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De eksisterende bygninger på Sepstrupvej 69, 8653 Them ligger placeret i udkanten af den samlede bebyggelse Sepstrup.

Afstandene fra staldanlægget til nærmeste nabobeboelse, naboskel, vandforsyningsanlæg m.v. er angivet i nedenstående tabel 3.1.1. i samme tabel er også angivet husdyrlovens minimumskrav ift. § 6 og § 8.

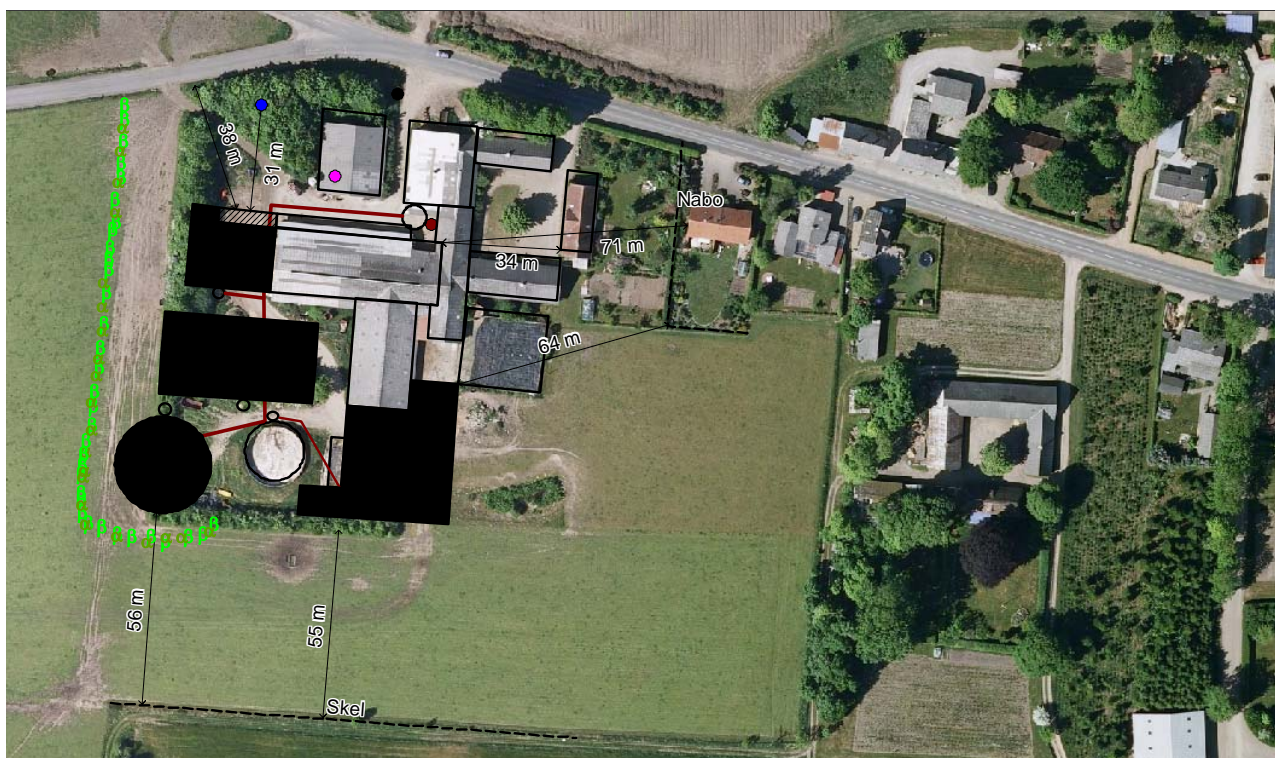
Se endvidere figur 3.1.1 hvor ejendommens placering i forhold til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone er angivet.

Tabel 3.1.1 Afstandskrav i husdyrlovens § 6 og § 8 samt aktuelle afstande fra produktionsanlægget. Tabellen angiver den korteste afstand fra dele af anlægget (stald, gyllebeholder, ensilageplads m.v.).

Afstand i meter fra anlæg til:	Reel	Lovens krav: min.
	Meter	Meter
Beboelse på samme ejendom	34	15
Nabobeboelse (nærmeste staldhjørne hvor der sker ændringer/ny kostald)	71/120	50
Naboskel	55	30
Ikke almene vandforsyningsanlæg	31	25
Almene vandforsyningsanlæg	> 50	50
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15	15
Offentlig vej og privat fællesvej	38	15
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	>50	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	>50	50

Husdyrbruget er placeret i landzone og med 71 meter fra nærmeste stald med ansøgte ændringer til nærmeste beboelse og 120 m fra ny tilbygning til kostald til nærmeste beboelse.

Nærmeste nabo bor øst for ejendommen og har ikke landbrugspligt. Den nævnte nabo udgør samtidig ligeledes nærmeste nabo i den samlede bebyggelse "Sepstrup". Der er godt 3 km til nærmeste byzone, "Gjessø". Der er ca. 3 km til den i lokalplanen offentliggjorte forslag til udpegning af potentiel fremtidig byzone.



Figur 3.1.1 Kort med afstande til nærmeste nabo, skel, ikke alment vandforsynings anlæg og offentligvej.

Der opføres ikke bygninger inden for skovbyggelinjer, sø- og å-beskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og fortidsmindelinjer. Der er heller ingen beskyttede sten- og jorddiger i nærheden af det planlagte byggeri.

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der foretages ikke udvidelser og ændringer af anlægget, herunder stalde, gyllebeholdere og ensilageplads, som medfører forøget forurening, indenfor 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde, område i landzone udlagt til boligformål m.v. eller nabobeboelse. Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer.

Silkeborg kommune vurderer samlet set, at der ikke vil forekomme generelle eller visuelle gener som følge af udvidelsen, da de generelle afstandskrav er overholdt.

## VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

## 3.2 PLACERING I LANDSKABET

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der sker en mindre udbygning af det eksisterende anlæg med en forlængelse af kostalden m.m. Bygningsmæssigt er der tale om forlængelse af den eksisterende kostald mod øst. Højde (7,3 m), bygningsmaterialer og farvevalg (røde plader, gråt tag og gardin) bliver det samme som for den eksisterende bygning (se tabel 3.2.1 og bilag 1). I forbindelse med stalddtilbygningen bygges også et foderbord (forlængelse af det eksisterende) og en foderlade. Der bygges tillige to nye plansiloer og de to gamle ensilagesiloer nedlægges. De nye plan siloer flyttes længere væk fra naboen og Sepstrup by og vil ligge i skjul bag den eksisterende stald (se bilag 1). Desuden bygges der er ny gylletank der placeres vest for den eksisterende, den nye opføres som den eksisterende i gråt beton. Der anlægges også befæstede arealer med afløb ved gylletanken og en møddingsplads.

Udbygninger sker mod vest væk fra Sepstrup og naboerne. Udbygningen af anlægget sker udenfor bevaringsværdige kulturmiljøer, vandreruter som ligger ca. 200 m mod øst, samt rekreative interesseområder som ligger ca. 500 m mod syd. Der bygges ikke i kirkeomgivelser, skovrejsningsområde, fredede områder eller område med lavbundsarealer. Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, områder med beskyttede naturarealer, landskabelig værdi og særlig geologisk værdi ligger alle ca. 500 m syd for anlægget. Det udbyggede anlæg vil blive delvist omkranset af et læhegn og sløres dermed se bilag 1 og 2.

**Tabel 3.2.1.** Oversigt over alle produktionsbygninger på ejendommen i ansøgt drift. Bygningsnummer angiver placering på situationsplanen se bilag 1.

Driftsbygninger og anvendelse	Grundplan nudrift (m <sup>2</sup> )	Grundplan ansøgt (m <sup>2</sup> )	Bygningshøjde meter	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
1. Maskinhus	350	350	6,8	20°	Røde metalplader gråt eternittag
2. Ungdyrstald	462	462	6,6	30°	Hvide kalkede vægge gråt eternittag
3. Ungdyrstald	181	181	6,4	30°	Hvide kalkede vægge gråt eternittag
4. Malkestald (fodring og korn tørning)	200	200	6,8	30°	Hvide kalkede vægge gråt eternittag
5. Kalvestald	270	udgår	6,3	30°	Hvide kalkede vægge gråt eternittag
6. Kostald	809	809	7,3	15/20°	Røde plader, gråt gardin gråt eternittag
7. Kalvestald		475	6,0	20°	Røde plader, gråt eternittag
12.eks. gylle-	950 m <sup>3</sup>	950 m <sup>3</sup>			Grå beton

tank					
17. Ny Kostald tilbygning		325	7,3	20°	Røde plader, gråt gardin gråt eternittag
18 Nyt foderbord tilbygning		75		15°	Grå eternit
19. Ny plansilo		540			
20. Ny plansilo		540			
21 Ny asfaltplads		1400			
22 ny pumpebrønd					
23 ny pumpebrønd					Med betonplads hvor evt. tab kan returneres
24 Ny gylletank		2500			Grå beton
26 Ny foderlade		200	7,3	15/20°	Røde og hvide plader og gråt eternittag
27 Ny møddingsplads		100			Med afløb til gylletank

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning med eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig.

Det ansøgte projekt og de eksisterende bygninger er beliggende i et bølget morænelandskab, der er kendetegnet ved hyppige læbælter med en nord-sydlig retning. Staldtilbygningen, den nye gyllebeholder og plansiloen ligger alle øst for de eksisterende bygninger og disse skærmer derfor af for udsynet til det nye byggeri i forhold til Sepstrup by.

Ca. 200 m mød øst ligger der en vandrerute og et område med bevaringsværdige kulturmiljøer, disse områder bliver ikke visuelt påvirket af udvidelsen, da Sepstrup by ligger imellem disse. Ca. 500 m mod syd ligger der et rekreativt interesseområde, områder med landskabelig værdi, særlige naturbeskyttelsesinteresser og særlig geologisk værdi. Der er ingen anden afskærmning i den retning end et læbælte, men eftersom det nye byggeri fremstår som det eksisterende både i højde, brede, farve og materiale valg og der etableres læhegn på østsiden af byggeriet vil udsynet til tilbygningen samt gyllebeholderen blive sløret tillige med at ændringen ikke er markant anderledes i forhold til nudriften.

Syd og vest for gylletank og plansilo skal der etableres et bredt, vekslende og levende hegn. Beplantningen skal vedligeholdes og være bestående af naturligt hjemmehørende træarter, der anvendes i skovbryn, læhegn og vildtplantninger f.eks. vildæble, røn, eg, hyld, el, fuglekirsebær, tørst, ær og tjørn se [www.skov-info.dk](http://www.skov-info.dk).

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, da der samtidig skal etableres afskærmende bevoksning omkring gyllebeholderne. Se bilag 1 og 2. De nye beplantninger føres sammen med den eksisterende beplantning. Det vurderes samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til landskabet samt rekreative og kulturhistoriske interesser.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der skal plantes sydvest for den nye gyllebeholder. Der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være plantet senest ét år efter gyllebeholderen er opført. Læbæltet skal etableres som vist på bilag 1.

## 4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

## MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 4.1.1 oversigt over dyretype, staldsystem og produktion i nudrift og ansøgt drift.

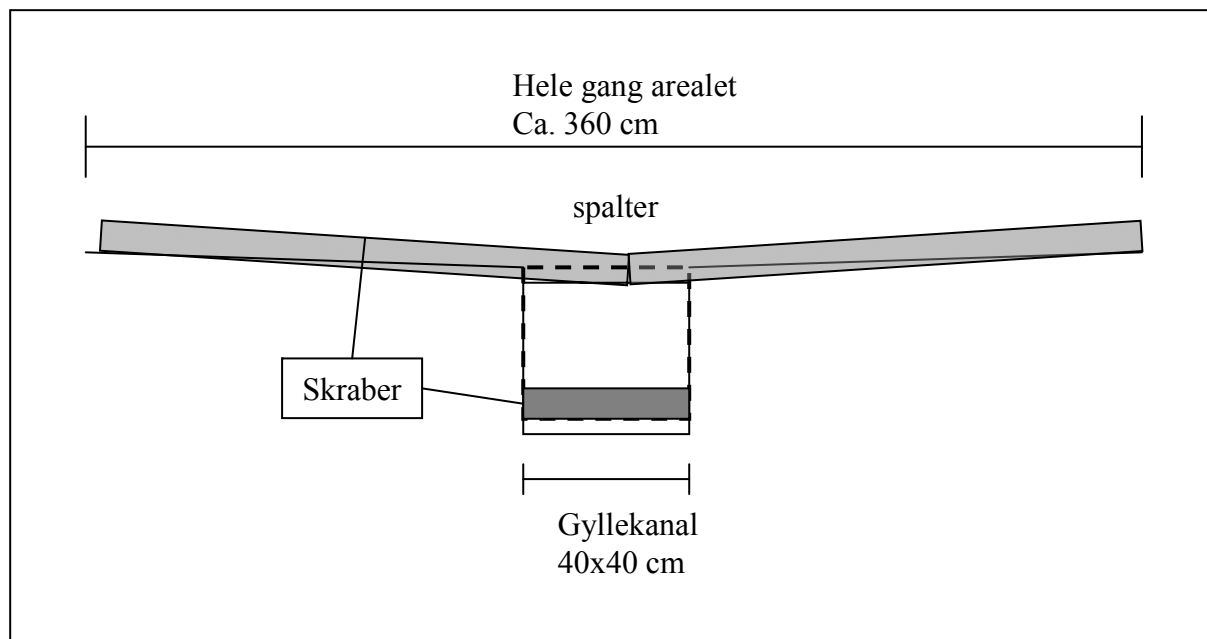
Produktionstype	Dyreka- tegori	Staldsystem	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE An- søgt
Malkekøer og op- dræt	Malkeko	Sengestald med fastgulv spalter og skraber	112	131,8	158	186,0
Malkekøer og op- dræt	Småkalve 0-6 mdr.	Dybstrøelse hele arealet	25	5,1	35	7,1
Malkekøer og op- dræt	Kvier 6-28 mdr.	Dybstrøelse hele arealet	87	33,5	123	47,3
Tyrekalve og ung- tyre	Tyrekalve 0-75 kg	Dybstrøelse hele arealet	56	1,1	79	1,5
Total antal DE				<b>172</b>		<b>241,9</b>

Der er søgt om 158 årskøer med opdræt. Min. 20 af disse køer vil være goldkøer. Goldkøerne går på græs i sommerhalvåret uden adgang til staldanlægget og er i øvrigt adskilt fra de øvrige køer. Goldkøerne er derfor heller ikke indtastet i IT-systemet I forhold til lugtberegningerne, da lugtgenerne ikke påvirkes af disse køer. For at kunne medtage husdyrgødningen fra goldkøerne i næringsstofberegningen, er de indtastet som fra ”Andre anlæg på bedriften”. I tabel 4.1.1 indgår goldkøerne.

Som gulvsystem til køerne er valgt et fast gulv med 40 cm brede gyllekanaler i midten. På gulvet monteres en skraber og i gyllekanalen monteret ligeledes en skraber (se figur 4.1.1). Gyllen skrubes fortløbende til fortanken, hvorfra det pumpes til gyllebeholderne. Der findes ikke et tilsvarende gulv som standard i IT-systemet. Et gulv med skraber i gyllekanalen og skraber ovenpå spalterne fordampner 4,8 % ammoniak-N/årsko. Et fast gulv med dræn og skraber (og spalteareal i enden af stalden) fordampner tilsvarende 4 %. Det her valgte system har et meget mindre spalteareal end det førstnævnte gulv og naturligvis et større end det sidstnævnte. Det rene faste gulv med dræn og skraber er fra- valgt på grund af dyrevelfærd, hvor det har vist sig, at gulvet giver anledning til en del klovproblemer hos køerne på grund af de store mængder gødning som transporteres på gulvet af skraberens. Dette undgås med det valgte gulv som udformes sådan, at der hele tiden kan skrubes ned i midterkanalen. Gulvsystemet er nyt og der er derfor ikke lavet forsøg med det og derfor heller ikke målt ammoniakfordampning. Men udregningen som følger herunder giver et udtryk for den maksimale fordampning det kan forventes fra staldsystemet.

I denne stald skal gangarealerne være 3,2 m brede (se figur 4.1.1). Hvis differencen imellem de to beskrevne gulve på 0,8 % fordeles ud på de 3,2 m og reduceres forholdsmæssigt ned til 40 cm spalter fordampner der 4,1 % ammoniak (N) fra det valgte gulv. I IT-ansøgningsystemet skal der derfor

indregnes en ammoniak (N) reduktion på 31,7 % i forhold til det valgte udgangspunkt (spaltegulv med linespil).



Figur 4.1.1 Skematisk fremstilling af staldsystemet ikke i målestoksforhold. De grå fyldte kasser angiver skraber. Spalterne er angivet med stiplede linje.

Oversigtstegning over anlæg med nr. på staldafsnit, lagre m.v. ses af bilag 1. Anvendelse og beskrivelse af diverse staldafsnit, lagre m.v. ses af skema i bilag 3.

Småkalve, goldkøer, syge køer, kælvkøer og kvier opstaldes på dybstrøelse. Goldkøerne og kvierne vil være på græs i sommerhalvåret, svarende til 6 mdr. I den periode hvor malkekøerne går på græs krydser de vejen, ved Sepstrupvej og Faurholtvej lige i udkanten af Sepstrup, to gange i døgnet. Udvidelsen medfører dog kun at ca.30 køer yderligere krydser vejen.

Der er to malkerobotter i nudrift. I forbindelse med udvidelsen etableres endnu en malkerobot, den opføres i forbindelse med de to andre (se bilag 1 stald nr. 4).

Staldene rengøres dagligt med skovl og nedskrabning fra båsene, gangarealerne rengøres løbende af skraberen. Mindst en gang om året gøres der hovedrent i stalden

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For et kvægbrug kan der være en vis variation i antallet af dyr. Det skal dog understreges at miljøvurderingen er foretaget ud fra en besætning på 241,9 DE, dette er derfor det maksimale antal DE. Fra 1. august 2009 bliver omregningsfaktoren der omregner antal dyr til DE lavet om. Samtidig med denne justering tilpasses harmonikravet for økologiske kvægbrug, således at der nu må udbringes 1,7 DE/ha af egen kvæggødning. Ændringen betyder, at det samme antal dyr på bedriften nu vil være 283,2 DE. Da der ikke sker en øget tilførsel af N og P i forbindelse med de ændrede omregninger, vurderer kommunen at når omregnings faktorer træder i kraft 1. august 2009 vil det ikke medføre ændringer for miljøgodkendelsen.

Det valgte staldsystem er ikke det system der karakteriseres som BAT (sengestald med præfabrikerede drænedegulve og skraber). Dog minder det ansøgte staldsystem om Bat stalden, og den teoretiske udregning der beskriver den maksimale ammoniakfordampning, anses for værende matematisk

korrekt. I dette tilfælde vurderer kommunen at ammoniakfordampningen vil ligge så tæt på Bat niveauet, derfor anses det ansøgte staldsystem som værende tilstrækkeligt.

Da der ikke sker nogen former for ombygning i de resterende stalde anses det ikke for proportionelt at etabler andet end den eksisterende dybstrøelse, desuden skal småkalve gå på dybstrøelse.

Det vurderes at staldsystemet er rigelig belyst, og det vurderes at det er på niveau med BAT staldsystemet for kvæg.. For yderligere uddybning og vurdering se afsnit 8 om BAT.

Den svagt øgede trafik af køer (ca.30 stk.) over Sepstrupvej ca. to gange i døgnet, vurderes ikke at være til øget gene for trafikken på disse relativt små veje.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- ❖ Skrabeanlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver anden time i dagtimerne og mindst 10 gange i døgnet. I den periode hvor dyrene er på græs i dag timerne, og stalden er tom er der ikke behov for at skraberer kører.
- ❖ Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften

## 4.2 VENTILATION

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er naturlig ventilation, dette system bruger ikke strøm og det er lydløst hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen gener for naboerne.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Kommunen vurderer, at når der er tale om naturlig ventilation giver det ikke anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi i kvægstalde.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår



## 4.3 FODRING

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Besætningen fodres med grovfoder fra egne marker samt fra de to ejendomme med aftaler om afsætning af husdyrgødning. Endelig fodres med indkøbt økologisk kraftfoder, ligesom en del af dyrene er på græs i sommerhalvåret. Foderet til dyrene i staldene blandes i fodervogn og vil blive fordelt flere gange dagligt med hægebane. Kraftfoderet tildeles køerne via automat i forbindelse med malkerbøtterne. Køernes foder indeholder over 40 % græs, se tabel 4.3.1. Dette er den nugældende foderplan. Der kan ske ændringer men der vil altid indgå mindst 40 % græs i foderet.

Tabel 4.3.1 Angiver foderblandingen i % FE (foder enheder) af FE i alt.

Type	% pr. FE i alt
Byg	10,3
Kartofler	10,4
Græs	43,8
Bovidanica fiber	16,5
Græs ensilage	19

For at opnå fosforbalance på udspretningsarealerne er fosformængden i foderet til køerne reduceret til 4,3 g P/FE. Dette niveau er ifølge ansøger og ansøgers fodringskonsulent realistisk at nå.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. For yderligere oplysninger henvises der til afsnit 4.4 om ensilage

Gennemsnitligt i Danmark (gennemsnit over de 3 sidste år) indeholder foderet 4,6 g P/FE for malkekvæg. I det ansøgte projekt indeholder foderet 4,3 g P/FE. En ændring på 1 g P/FE i foderrationen betyder, ifølge analyser, en ændring på 8,6 kg P pr. ha pr. år. Der tilsættes i ansøgt drift 0,3 g P/FE mindre i forhold til landsgennemsnittet. Det betyder at der udledes 2,58 kg P/ha pr år mindre end der gennemsnitligt udledes på landsplan. Kommunen vurderer at dette fodertiltag er tilstrækkeligt.

### VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der må max tildeles 4,3 g P/FE til køerne. Som dokumentation herfor skal der ved tilsyn kunne fremvises foderplaner.

## 4.4 ENSILAGE

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der etableres to nye ensilagesiloer på i alt ca. 1.080 m<sup>2</sup> sydvest for kostalden. Her etableres også beholder til opsamling af evt. ensilagesaft. Regnvand og evt. saftafløb påtænkes sprinklet ud på den nærliggende mark efter de gældende regler. Den eksisterende silo på 440 m<sup>2</sup> sydøst for gården sløjfes. Der forventes opbevaret ca. 3500 m<sup>3</sup> ensilage i ansøgt drift i siloerne og evt. en mindre mængde på asfaltpladsen. Siloen bygges med L-elementer som afgrænsning på asfalt og med en højde på 3m. Asfaltpladsen anlægges syd for kalvestalden, se bilag 1 og 3.

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

De to nye ensilage siloer bygges længer væk fra naboer end den eksisterende, der bliver etableret afløb til beholder hvorefter det udsprinkles på et ca. 2200 m<sup>2</sup> stort markareal (se tabel 4.4.1). Ensilagen er overdækket. Kommunen vurderer, at de tiltag der er beskrevet mht. håndtering og opbevaring af ensilage, ikke giver anledning til væsentlig påvirkning af naboerne, som vil opleve en reduceret lugt påvirkning fra ensilagen, da denne placeres længere væk end i nudrift. Opsamling af ensilagevandet medfører en mindre påvirkning af den omkring liggende natur.

Udspretningsarealet skal have en passende størrelse i forhold til plansiloanlægget. Som hovedregel skal der være 2 m<sup>2</sup> udspretningsareal pr m<sup>2</sup> ensilageplads, se nedenstående tabel.

Tabel 4.4.1 Tabel angiver ensilage pladsens, udspretningsarealets og samletankens størrelse.

Ensilageplads inkl. Forplads m <sup>2</sup>	Udspretningsarealets størrelse m <sup>2</sup>	Samletankens størrelse m <sup>3</sup>
1080	2.200	11

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Bortskaffelse af overfladevand fra ensilagepladsen og befæstede arealer med afløb, skal vandes ud på de omkringliggende arealer. Projekt med oplysninger om opsamlingsbeholderens størrelse og placering, afløbsplan, arealer til udvanding. m.v. skal indsendes inden 1. januar 2010 og projektet skal udføres i forbindelse med staldbyggeriet.
- ❖ Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugt gener.

## 4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Elektricitet anvendes til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige med ca. 26 % efter udvidelsen (se tabel 4.5.1). Udover elforbruget i selve produktions anlægget bruges der også strøm på markvanding, der vandes ofte i løbet af forår og sommer perioden.

Stalden forsynes med vand fra Bording vandværk. Det samlede forbrug forventes at stige med ca. 33 % efter udvidelse (se tabel 4.5.1). Forbruget omfatter drikkevand i kvægbesætningen og rengøring i produktionsanlægget. Der regnes med 80 liter drikkevand og 13 l vaskevand pr. ko/døgn, det vil sige at der bruges ca. 34 m<sup>3</sup>/år pr. ko det giver et forbrug på 5363,31 m<sup>3</sup>/år. Hertil kommer lidt diverse, så det årlige forbrug estimeres til 6000 m<sup>3</sup> (se tabel 4.5.1)

Af energibesparende tiltag kan nævnes at, varmen fra køling af mælken genbruges til opvarmning af vand til stalden. De Nye malkeroboter har vist sig at bruge mindre vand end der oprindeligt blev anvendt. Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket sparer meget strøm.

Tabel 4.5.1. Tabellen angiver forbrug af ressourcer i nudrift og et estimat på hvad der forventes at blive brugt i ansøgt drift.

<b>Energi</b>	<b>Nudrift</b>	<b>Ansøgt drift</b>
Årligt elforbrug i alt*), kWh	135.000	170.000
<b>Vand</b>		
Malkekøers drikkevand, m <sup>3</sup>	4000	5500
Vandforbrug til vask af malkeanlæg og andet, m <sup>3</sup>	500	500
Samlet årlig forbrug af vand m <sup>3</sup>	4500	6000
<b>Diesel</b>		
Årligt forbrug af diesel*), liter	10.000	10.000

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energi- og vandforbruget bør følges løbende, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Silkeborg Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt.

For at kunne vurdere forbruget skal det kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Det er derfor nødvendigt at lave registreringer af forbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Det kan desuden anbefales at der opsættes bimåler til de forskellige staldafsnit sådan at forbruget kan monitoreres i de forskellige staldafsnit.

### El-forbrug

Ifølge normtal fra EnergiMidt må elforbruget helst ikke overstige følgende: 850 - 900 kWh/ko + vanding for en malkekvægsbesætning. Ved 158 køer giver det et estimeret forbrug på maksimum 142.200kWh/år, hvilket er laver end det der er blevet estimeret af ansøger for den ansøgte besætning. Forbrug af strøm i forbindelse med markvanding er ikke medregnet i norm tallene derfor opstår forskellen, mellem udregnede normtal og ansøgers oplysninger.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og driftsbesparelserne ofte er betydelige. Det er derfor vigtigt at få efterset anlægget så det altid kører energimæssigt optimalt. Elforbruget bør følges og søges nedbragt.

### Vand-forbrug

Ifølge normtal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. er vandforbruget på ca. 30 m<sup>3</sup>/år pr. ko. Ved 158 stk. malkekøer giver det et vandforbrug på ca. 4.740 m<sup>3</sup>/år. Ansøger har sat vandforbruget pr ko til 34 m<sup>3</sup>/år pr. ko i dette tal medregnes også det vand der bruges til vask i malkekemaskinen, dette er der ikke taget højde for i normtallet. Derfor vurderes det at vandforbruget ikke er unødigt højt. Dog skal vandingsanlægget altid efterses så der ikke opstår lækager og bl.a. drikkekop- per skal løbende efterses og kontrolleres for utætheder.

Ansøgers estimerede vandforbrug er 26,6 % højere end det der kan udregnes efter normtal. Ansøgers estimat af drikkevand alene (29,2 m<sup>3</sup>/år pr. ko) stemmer fuldstændig overens med normtallene, men i normtallene er der ikke taget højde for vandforbruget (vask) i malkerobotten. Silkeborg kommune vurderer at ansøgers estimat af forbruget er korrekt og at ansøger ikke bruger mere vand end der er normalt.

### VILKÅR

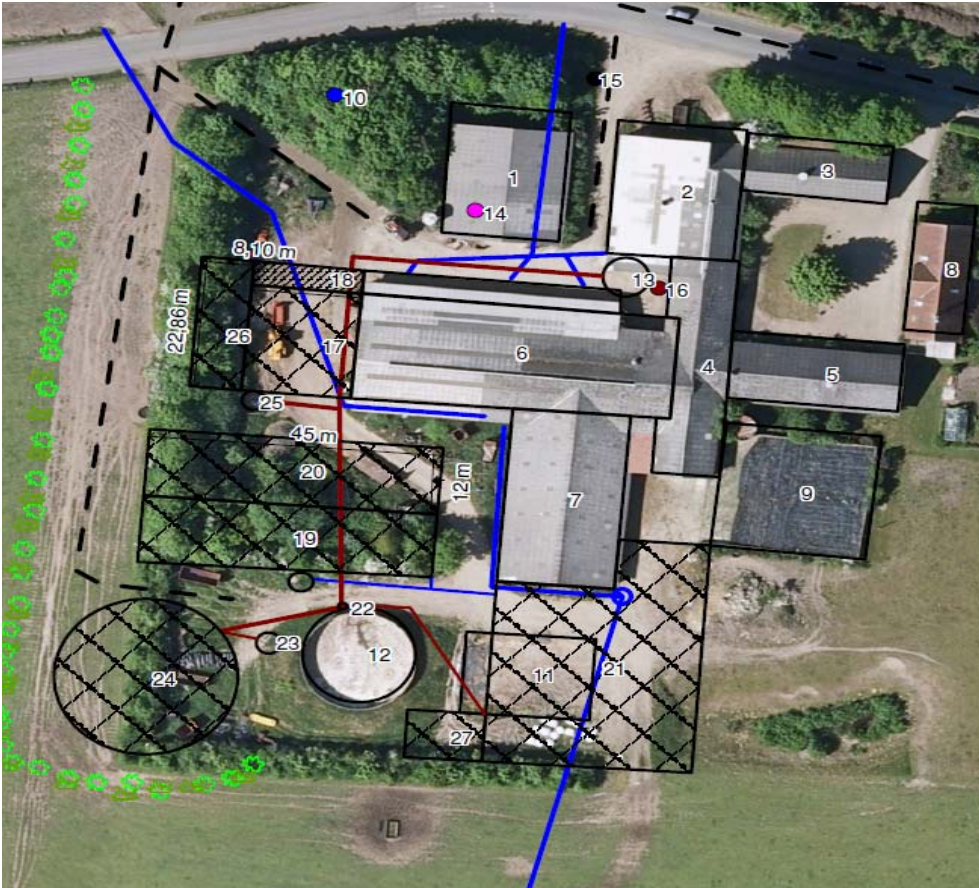
---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt
- ❖ Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.
- ❖ El-forbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Eller også skal ejendommen være tilmeldt en ordning hvor der løbende og automatisk opsamles oplysninger om elforbruget.

## 4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE



Figur 4.6.1. Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen se også bilag 1. Brune ledninger er til gylle og blå til regnvand henholdsvis opsamling af evt. saft fra plansiloer og asfaltpladsen.

Spildevand fra vask af stalde, malkeanlæg og mælkekølingstank ledes til gyllebeholderen. Rengøringsvand og drikkevandsspild beregnes og indregnes i mængden af gylle, jf. bilag 6 med kapacitetsberegningen.

Vask af maskiner sker på befæstet areal foran ensilagepladsen. Pladsen har afløb sammen med ensilagevand til separat beholder og der ansøges om tilladelse til at udsprinkle overfladevandet på et græsareal ved siden af ensilagepladsen. Da ejendommen drives økologisk vil der ikke være krav om at vand fra vask af sprøjteudstyr skal ledes til gyllebeholder.

Møddingpladsen til dybstrøelse har særskilt opsamling som ledes til gyllebeholder. Ved hver gyllebeholder etableres befæstet læsseplads, hvorfra evt. tab kan returneres til gylletanken.

Alt tagvand føres i lukkede ledninger til markerne som består af grov sandjord hvor der kan ske en nedsivning. Stuehus har afløb til kloaknet.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rengøringsvand fra rengøring i stalde, mælkerumsvand ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder. Lige som der er indregnet standardmængder af regnvand til gyllebeholder.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Vand og saft fra ensilagesiloen er beskrevet og vurderet i afsnit 4.4 om ensilage.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Kommunen vurderer af afledning af overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser. Der nedsives ikke regnvand tættere end 25 m fra drikkevandsboringer og der udledes ikke regnvand direkte til vandløb

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke er behov for at stille vilkår til spildevands- og regnvandsforholdende på ejendommen.

## 4.7 AFFALD

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er i nudrift 1 alm. container til plastic fra diverse afdækninger og 1 alm. container med halmstrik og wrapplastik som afhentes til forbrænding ved Reno Syd. De samlede mængder forventes at forblive på dette niveau i ansøgt drift, idet halmstrikaffald reduceres og plasticaffaldsmængden øges. Affaldet bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Smøreolier opbevares i tromler i maskinhuset før afhentning af olieselskab.

Evt. rester af medicin returneres til dyrlæge. Bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Døde dyr opbevares under presenning inden de afhentes til destruktion af DAKA. Placering ses på oversigtstegning, bilag 1 og 3.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på kommunens hjemmeside. [www.silkeborgkommune.dk](http://www.silkeborgkommune.dk)

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).
- ❖ Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

## **4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER**

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Ny overjordisk tank fra 2009 på 2.500 liter (diesel), som anvendes til maskiner. Tanken er placeret i bygning 1 på bilag 1. Der er fast bund i maskinhuset uden afløb og der er adgang til opsugende materiale. Der er automatstop på dieselpumpen.

Kemikalier opbevares i et, aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Silkeborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende regler og nedenstående vilkår overholdes.

### VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

## **4.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD**

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Beredskabsplanen indgår som bilag 11 i afgørelsen.

Nedenstående er eksempler på en kort opsamling på beredskabsplanen:

#### **Forurening med gylle**

Der vil kunne ske uheld ved udpumpning af gylle og spild fra omhældning til gyllevogn.

For at undgå forurening med gyllespild ved omhældning til gyllevogn tankes der på fast underlag med afløb til gyllebeholderen.

Den overvejende del af gyllen suges op af gylletanken fra gyllevognen. Mindre mængder spildt gylle vil opsamles på vaskepladsen og pumpes retur til beholderne.

Når gyllen pumpes til tanke sikres der altid mod tilbageløb. Der etableres stophaner på rørene så tilbageløb er udelukket.

Ved meget store mængder gylleudslip vil det løbe ned af vejen og ud på markerne. Der forefindes gummiged samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.

### **Forurening med olie og kemikalier**

Der vil kunne tabes olie og kemikalier f.eks. ved rengøring og desinfektion af malkeanlæg og under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld forefindes savsmuld til opugning af spildt olie og kemikalier.

Kemikalier opbevares i et, aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen.

Diesel til maskinerne tankes på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

## **KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING**

---

Det kan ikke undgås, at der sker uheld på et landbrug med flere medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes en beredskabs-plan, hvor i handleplaner er gennemtænkt og beskrevet hvis uheldet skulle være ude.

Beredskabsplanen anses for at være fyldestgørende og dækker de tænkelige uheld der kan forekomme på et kvægbrug.

Såfremt nedenstående vilkår og gældende lovgivning overholdes – arbejdstilsynets regler - vurderes det, at ejendommen sikres i et rimeligt omfang mod driftsforstyrrelser og uheld. For yderligere oplysninger henvises der til beredskabsplanen bilag 11.

## **VILKÅR**

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

## **5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING**

---

### **5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER**

---

#### **MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

---

Der dyrkes i alt 118,2 ha. 23,2 ha forpagtes og 95,0 ha ejes.

Mark nr. 14 ved gården er forpagtet af Thomas Porse, Sepstrupvej 61, 8653 Them og markerne 30, 31 og 32 mod nordvest er forpagtet af Kaj Borring, Bødskovgårdsvej 18, 8653 Them.

Ifølge gødningsregnskabet i IT ansøgningssystemet er det totale mængde udbragt kvælstof med egen husdyrgødning og modtaget husdyrgødningen i alt på ca. 18 tons, hvoraf ca. 10 tons N udspre-



des i form af kvæg/svinegylle (udnyttelseskrav er 70/75 %) og ca. 8 tons N udspreddes i form af dybstrøelse (udnyttelseskrav 45 %) og via afgræsning. Der udspreddes i alt ca. 3 tons P. Se tabel 5.1.1.

I den nuværende og fremtidige drift produceres der ca. 2.539 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand på ejendommen.

Tabel 5.1.1 Tabellen viser de forskellige gødnings typer der indgår i produktionen, hvor meget der afsættes og modtages, indholdet af kvælstof og fosfor i disse samt udnyttelses procenten og hvor mange DE gødningen ca. stammer fra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Gylle kvæg	14.731	2301	70	135,3
Dybstrøelse	5451	967	45	46,0
Modtaget husdyrgødning	1756	375	75	18,1
Afsat ved afgræsning, omdrift (*)	4970	796		44,7
Afsat husdyrgødning (kvæggylle og dybstrøelse)	-8754	-1499	70/45	-79,0
I alt til rådighed	18.154	2940		165,1

(\*) 15,8 DE af kvierne går på græs i enge udenfor udspreddningsarealet i sommerhalvåret. Se placering på Bilag 4.

Tabel 5.1.2. Tabellen viser hvem der fremover afsættes gylle til og hvor meget.

Modtager (navn og adresse)	Modtager (Cvr. nr.)	Antal DE	Antal ha	Forpagtning/aftale	Har søgt areal- godkendelse? (ja/nej)
Jens Chr. Nielsen, Birkemosevej 9, 7441 Bording	78170913	30	21,4	Aftaleareal	Nej
Arne Hedely Nielsen, Chr. Hedevej 14, 7441 Bording	14288031	49	35,0	Aftaleareal	Nej

Afsætningen kan variere både i type af gødning og mængder fra år til år. Modtagers arealer er dog robuste og det har derfor ingen betydning. Helt praktisk forgår det ved at Sepstrupvej 69 udspreder gylle med et husdyr tryk på 1,4 DE/ha på egne marker, resten afsættes til modtagerne, som ligeledes udspreder med 1,4 DE/ha

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger producere i ansøgt drift kvæggylle svarende til 226 DE, heraf afsættes minimum 79 DE til aftalearealer i Ikast-Brande Kommune. Ansøger modtager desuden svinegylle svarende til 18,1 DE.

Der udbringes i alt husdyrgødning svarende til ca. 165,1 DE på 118,2 ha ejede og forpagtede arealer. Det giver et gennemsnitligt husdyrtryk på 1,4 DE/ha, hvilket betyder at det generelle harmonikrav er overholdt på ejede og forpagtede arealer.

Da ejendommene som modtager kvæggyllen (se tabel 5.1.2) ligeledes drives økologisk må der kun leveres mængder der svare til 1,4 DE/ha.

## 5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere (se tabel 5.2.1) med en samlet opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på ca. 3.450 m<sup>3</sup> (den eksisterende og den der bliver opført i forbindelse med udvidelsen). Der produceres ca. 2.539 m<sup>3</sup> gylle på ejendommen. Inklusivt regnvand, vaskevand, spild fra drikke-kopper m.v.

Dermed er der opbevaringskapacitet til 16 måneders produktion, hvilket er tilstrækkeligt (beregning vedlagt se bilag 6).

Der er ikke fast overdækning på gyllebeholderne. Der er almindeligvis ikke problemer med flydelag på kvæggylle på denne ejendom. Snittet halm kan evt. sikrer et tæt flydelag. Der føres lovpligtig logbog over flydelag.

Tabel 5.2.1. Oversigt over den eksisterende og den planlagte gyllebeholder.

OPBEVARINGS-ANLÆG	Beholder Nr.	Bygge-år	Kontrol år	Kapacitet (m <sup>3</sup> )	Over-Dækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
gyllebeholder 1	12	1999	2009	950	Flydelag	Primært Kran fra gyllevogn
Gyllebeholder 2	24 (ny)	Opføres		2500	Flydelag	Primært Kran fra gyllevogn
I alt				3450		

Gyllebeholdernes placering ses på bilag 1.

Der etableres en læsseplads mellem de to gylletanke. Gylle suges op fra udsprederen/transportvognen for 90 % vedkommende; kun på enkelte marker er det nødvendigt at benytte en traktordreven gyllepumpe til oppumpning af gyllen til en mindre gyllespreder. Der er ikke fastmonterede pumper ved nogen af beholderne.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge lovgivningen skal husdyrbrug, der oplagrer husdyrgødning, have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse

med gældende regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

En opbevaringskapacitet på 16 måneder anses for at være rigelig. Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være minimum 7 måneders opbevarings kapacitet for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret. Hvilket er tilfældet for denne produktion.

Beholderen kontrolleres for styrke og tæthed mindst hvert 10 ende år og næste gang er i år 2009.

Den eksisterende beholder er placeret syd for de eksisterende stalde og den nye beholder placeres umiddelbart vest for den eksisterende beholder, altså længer væk fra naboen. Beholderne ligger begge inden for 300 m til den nærmeste nabo, men da det er et kvægbrug uden problemer med flydelaget, er der ikke krav om overdækning.

Der bliver etableret en påfyldningsplads mellem de to beholdere, hvor fra evt. spild opsamles. Der er ingen dræn, grøfter eller vandløb, samt boringer nærmere end 25 m fra gyllebeholderen og der er ingen terrænhældning omkring beholderen.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår der forebygger skader ved uheld eksempelvis jordvold, da evt. spild vil blive opsamlet på påfyldningspladen og ledt tilbage til gyllebeholderen.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår

- ❖ Projektet med nøjagtig placering af læssepladsen, opsamlings brøndens størrelse osv. indsendes til Silkeborg kommune senest den 1. januar 2010 og udføres i forbindelse med stald byggeriet.

### **5.3 GYLLEFORSURING**

---

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Anvendes ikke da landbruget drives økologisk og der må ikke må udbringe behandlet gylle.

### **5.4 GYLLESEPARERING**

---

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Anvendes ikke

#### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Ingen krav herom

## 5.5 GYLLEKØLING

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Anvendes ikke

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Ungdyrstalden er en dybstrøelsesstald og kostalden er en sengestald med fast gulv, med gylle kanal i midten med skrabning af gulvet hver 2. time.

Der er kun et lille volumen i gyllekanalen desuden skrubes der ofte og det er derfor ikke proportionelt, at etablere gyllekøling.

## 5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der forventes en årlig produktion på ca. 600 t dybstrøelse, jf. kapacitetsberegningen bilag 6.

En stor del af dybstrøelsen vil forblive i stalden frem til udkørsel direkte til marken og nedpløjning. Det gælder dybstrøelsen fra goldkøer og kvier fra vinteropstaldningen. Tilbage er kun dybstrøelse fra småkalve, syge- og kælvbokse, skønnet ca. 100 t eller ca. 170 m<sup>3</sup>.

Der etableres møddingplads som indtegnet på situationsplanen som nr. 27, bilag 1. Møddingpladsen har afløb til gylletank. Pladsen bliver på 110 m<sup>2</sup>. Når der regnes med en gennemsnitlig højde på 1,5 m og en randzone på 20 m<sup>2</sup> kan der opbevares ca. 135 m<sup>3</sup> dybstrøelse. 1 t dybstrøelse fylder ca. 1,7 m<sup>3</sup>. Der er ca. 170 m<sup>3</sup> dybstrøelse til lagring på møddingspladsen, hvilket giver en opbevaringskapacitet på 9,2 måneder. Dybstrøelsen overdækkes med plastic.

Der vil blive ca. 125 m fra møddingsplads nærmeste hjørne til nærmeste nabos nærmeste hushjørne. Se placering på bilag 1 situationsplan møddingspladsen er markeret med nr. 27.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Det meste af dybstrøelsen bringes direkte ud på marken og nedpløjes, dette giver ingen lugtgener for naboerne. Den nye møddingsplads er placeret ca. 125 m fra den nærmeste nabo lige ved siden af den eksisterende gyllebeholder. Der bliver overdækket med plastic, dette nedbringer lugtgener væsentligt. Dybstrøelsen bliver i nudrift opbevaret i markstakke, det vurderes derfor at den ansøgte møddingsplads med fastbund overdækning og afløb til gyllebeholderen er en væsentlig forbedring i forhold til den nuværende drift. Afstanden til nærmeste natur område fra møddingspladsen er ca. 540 meter.

Opbevaringskapaciteten på den nye møddingsplads er ca. 9 måneder og dybstrøelsen bliver overdækket med plastik desuden er der afløb fra møddingspladsen til gyllebeholderen. Dette anser kommunen for værende tilstrækkeligt i forhold til lovgivningen.

Kommunen vurderer at udbringning og opbevaring af dybstrøelsen ikke er til gene for de nærmeste naboer og at den planlagte møddingsplads ikke vil påvirke de nærmeste naturområder. Placeringen ved siden af den eksisterende gyllebeholder anses som værende den optimale placering, både set i forhold til produktionsenheden og naboerne.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- ❖ Projektet med oplysninger om møddingspladsens, størrelse, placering, afløbsplan osv. Indsendes til Silkeborg kommune senest den 1. januar 2010 og udføres i forbindelse med stald byggeriet.

### **5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING**

---

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der modtages ikke anden organisk gødning som f.eks. slam på ejendommen.

### 6.1 AMMONIAK OG NATUR

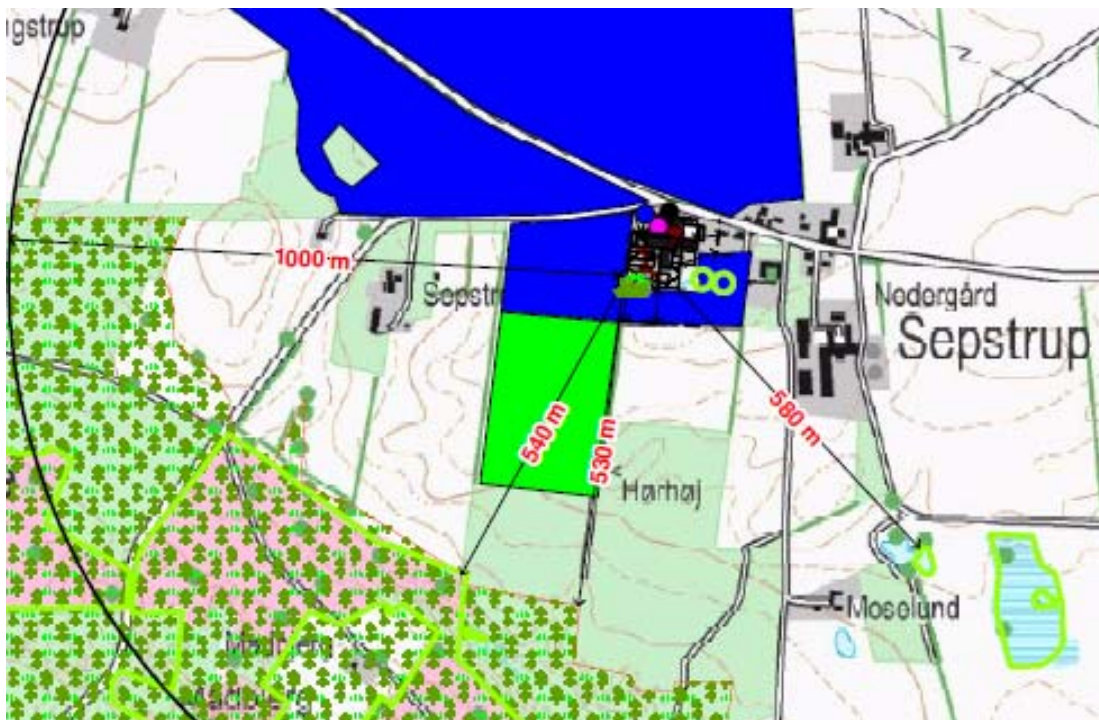
#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der gælder for ændringer og udvidelser som er indsendt i 2009 at ammoniakfordampningen skal reducere med 25 % i forhold til et reference tal for ammoniakfordampning fra stald og lager, dog 15 % hvis græs udgør min. 40 % af grovfoderrationen jvf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. På denne ejendom udgør græs min. 40 % af grovfoderrationen og det er derfor de 15 % som gælder.

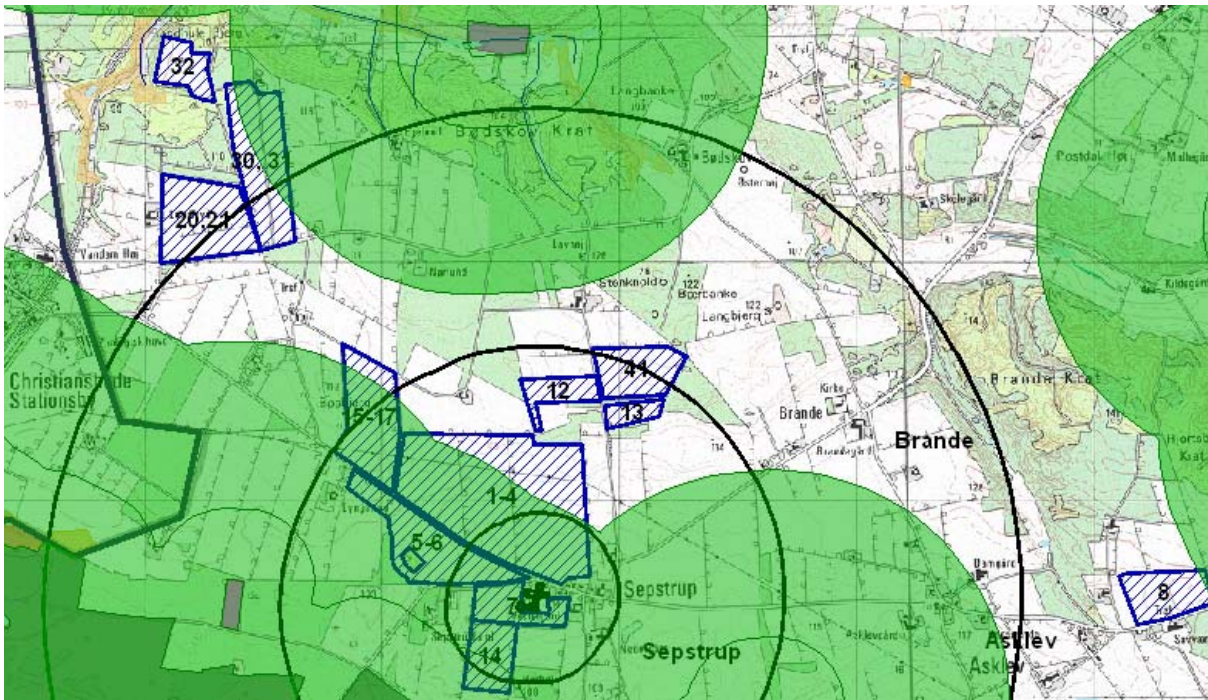
Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra anlæggets stalde og lagre i nudriften er på 2.529 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift er på 1.334 kg kvælstof pr. år.

Projektet medfører således en reduktion i ammoniakfordampningen på 1.195 kg kvælstof pr. år.

Godt 500 m. mod syd og sydvest ligger Natura 2000 området Sepstrup Sande se figur 6.1.1.



Figur 6.1.1 Nærliggende naturområder med Natura 2000 området Sepstrup Sande mod syd og sydvest og et par § 3natur områder (sø og mose) mod sydøst se også bilag 8.



Figur 6.1.2 Markerne og 300- og 1000 m bufferzoner omkring § 7 natur.

Marker som ligger indenfor bufferzonerne skal ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen have nedfældet gylle på sort jord og græs. Det drejer sig om mark nr. 31, 30, 15-17, 14, 7, 5-6, 1-4 og 8 på figur 6.1.2 og kortbilag 13.

Ammoniakfordampningen fra anlægget falder betydeligt fra nudrift til ansøgt drift, hvorfor der naturligvis også vil være en mindre påvirkning af naturområderne omkring ejendommen.

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hh.t. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra stald og lager reduceres med i alt ca. 1.196 kg N/år fra 2.529 kg N/år i nudrift til 1.333 kg N/år i ansøgt drift. Reduktionen i ansøgt drift opnås idet ammoniakfordampningen fra lager reduceres med 1046,6 kg N/år, da mængden af dybstrøelse reduceres væsentligt i ansøgt drift, og ammoniakfordampningen fra staldanlæg reduceres med 149 kg N/år. Dette skyldes en reduceret ammoniakemission fra det nye staldsystem i den eksisterende kostald samt tilbygningen, hvor malkekvæget er opstaldet.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af bilag 3 til godkendelsesbekendtgørelsen og er sammensat af et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning fra husdyrbruget og et krav om den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak af særlige naturområder.

### Generelt ammoniakreduktionskrav på 15 %

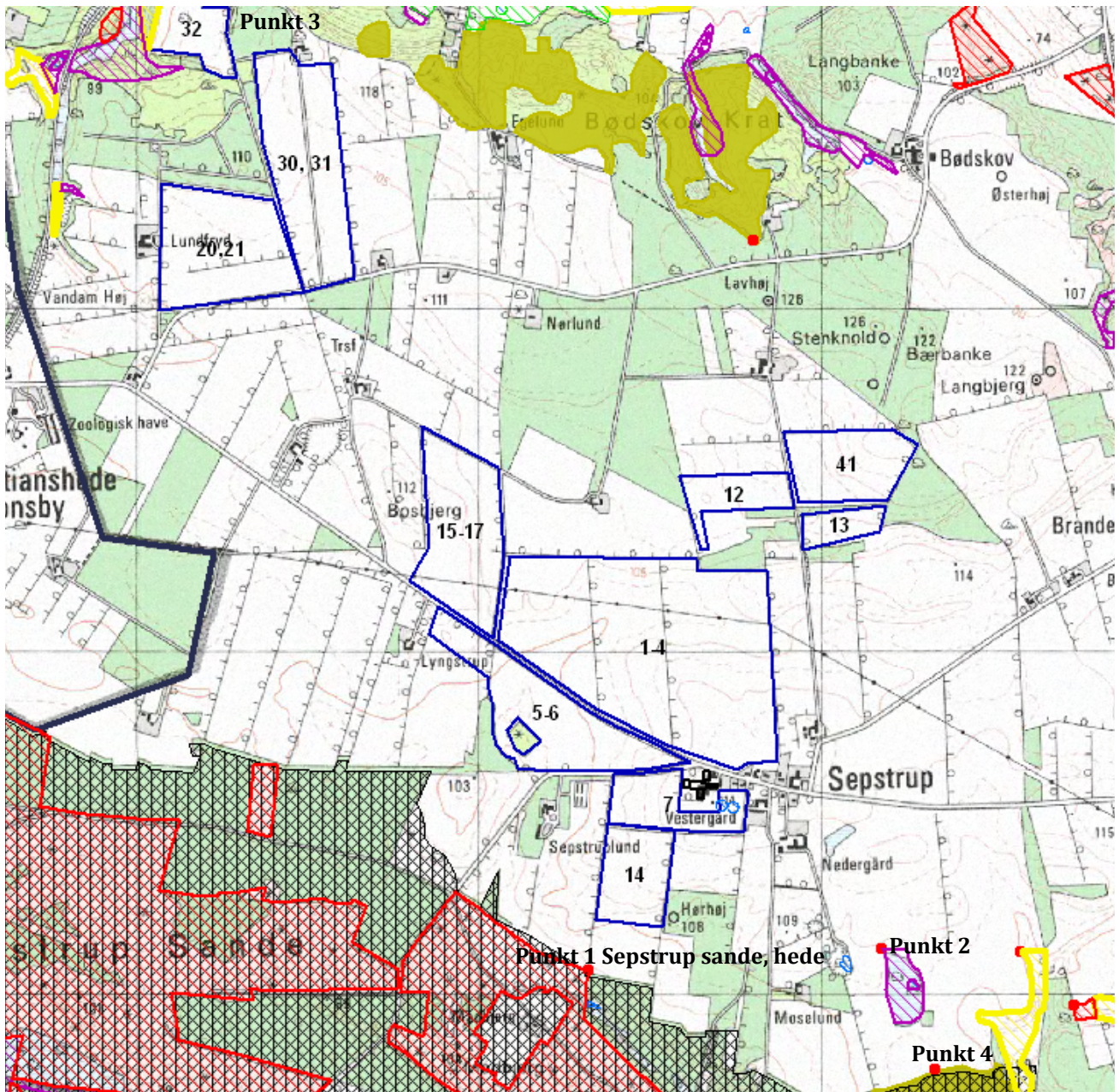
Ansøgning om miljøgodkendelse på Sepstrupvej 69 er indsendt 2009, normalt stilles der krav om 25 % reduktion af ammoniaktabet fra stald og lager i forhold til referencestaldsystemet. Dog for produktioner hvor græs udgør min. 40 % af grovfoderrationen gælder det at der skal opnås en reduktion på 15 %. Dette er tilfældet for denne husdyrproduktion se afsnit 4.3 om foder. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt stalde der renoveres.

Ansøger har opfyldt kravet om 15 % reduktion ved at ændre staldsystem fra et dybstrøelses-system til gyllesystem, idet der etableres fast gulv med skraber og gyllekanal med skraber i bunden i den eksisterende kostald samt tilbygningen til kostalden. Herved reduceres ammoniakfordampningen fra lager idet denne er 13 % for dybstrøelse og 2 % for gylle. Det ansøgte staldsystem har også en forventet lavere ammoniakemission end referencestalden.

Med de valgte metoder til reduktion af ammoniakfordampningen vurderer Silkeborg kommune, at de generelle reduktionskrav til ammoniakfordampning fra anlæg m.v. overholdes.

For at vurdere om den ammoniak der fordampes fra stald og lager påvirker de omkringliggende naturområder væsentligt, skal det vurderes hvilke slags naturtyper det er og om disse er specielt følsomme habitater. Der bliver i det følgende refereret til nogle naturpunkter, hvor disse er placeret fremgår af figur 6.1.3 og bilag 12.





Figur 6.1.3 Natur punkter, rød prik og skrift hvert punkt ligger i udkanten af et naturområde. Punkter 1- 4 er vist på kortet.

Natur indenfor 300-1000 meter

Sepstrup sande (punkt 1.). Ca. 610 m syd for den eksisterende ejendom ligger EF-habitatområde nr. 49 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 34 Skovområde syd for Silkeborg. Habitatområdet består af store plantager og områder med heder, indlandsklitter og lavninger med hængesæk. Der er udstrakte væld- og kærømråder, bl.a. Ansø Eng, hvor Salten Å udspringer. I området findes mange klarvandede og næringsfattige søer som Rævsø, Grane Langsø, Kongsø og Kalgård sø. Vellingskov indeholder en del gammel bøgeskov, der henligger som naturskov.

Udpegningsgrundlaget er forskellige typer af hede, indlandsklitter og egekrat. For fuglebeskyttelsesområdet er det hvepsevåge, stor hornugle, isflugl, sortspætte, hedelærke og rødrygget tornskade. Der

er store arealer med lobeliesøer af national og international betydning. Forekomsten af kilder og rigkær i Ansø Enge er ikke blot af lokal men også af national betydning. Området har meget stor naturværdi, og flere af naturtyperne er velbevarede med artsrig vegetation og sjældne arter. Truslerne mod arterne og naturtyperne er især næringsstofbelastning med kvælstof fra luften. Den generelle baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune er beregnet til 18,5 kg N/ha/år (DMU). Tålegrænsen for naturtyperne højmoser, hængesæk, tørvelavn timer, heder og indlandsklitter er overskredet.

Ca. 630 m sydvest for ejendommen ligger den nærmeste hede (Punkt 1), som udover at ligge indenfor habitatområdet og være en del af udpegningsgrundlaget også er beskyttet ifølge husdyrlovens § 7. Heden (k629-02-he) er A-målsat ifølge Naturkvalitetsplan for Århus amt. Heder er følsomme over for ammoniak og tålegrænsen er 10-20 kg N/år.

Holtkrat (SI012A) (punkt 4.). Indenfor habitatområdet og ca. 950 meter sydøst for staldanlægget ligger Holt krat. Krattet er besigtiget 9. oktober 2008. Der er tale om egeskov på meget let skrånende terræn, med indslag af lidt hassel, bøg og lind, og i brynet en bræmme med bævreasp og hassel. I den sydlige del af egeskoven er skovbunden dækket af græsser, i den nordlige del blev registreret gedeblad, martsviol, vedbend, alm. kohvede og bingelurt. Der blev registreret 10 arter af storsvampe, alle almindelige løvskovsarter.

Naturtypen stilkegeskove og krat på mager sur bund (9190) udgør en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Det vurderes at tålegrænsen for kvælstof for den pågældende naturtype ligger på 10-20 kg N/ ha/år.

Sø/mose (punkt 2.) Ca. 710 m sydøst for det nuværende anlæg ligger en mose, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Mosen er B målsat ifølge naturkvalitetsplanen fra Århus amt.

Da ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 1195,67 kg N/år til i alt 1333,48 kg N/år i ansøgt drift, vil dette medføre en reduktion i ammoniakdepositionen til heden, egekrattet og mosen. Det er silkeborg Kommunens vurdering at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre en negativ påvirkning af naturtyper og arter indenfor habitatområdet, herunder heden og egekrattet, som begge danner udpegningsgrundlag for habitatområdet.

### **Natur der grænser op til udbringnings arealer**

Punkt 3 – Naturområder ved udspretningsareal 32: Udspretningsarealet grænser mod vest op til et beskyttet overdrev (k639-08-ov), der skråner ned mod en beskyttet mose (Vanddam) langs Kalkensbæk. Begge områder er A-målsatte i Århus Amts Naturkvalitetsplan, og de er undersøgt i 2003.

På overdrevet blev ved besigtigelse i 2003 fundet følgende arter:

Blåbær, Bølget Bunke, Mange blomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Kongepen, Eng-rapgræs, Rødknæ, Lyng-snerre, Alm. Star, Rød Svingel, Tormentil, samt enkelte spredte eksemplarer af Stilk-eg, Ene og Alm. Røn.

I mosen Vanddam ved besigtigelse i 2003 blev fundet følgende arter:

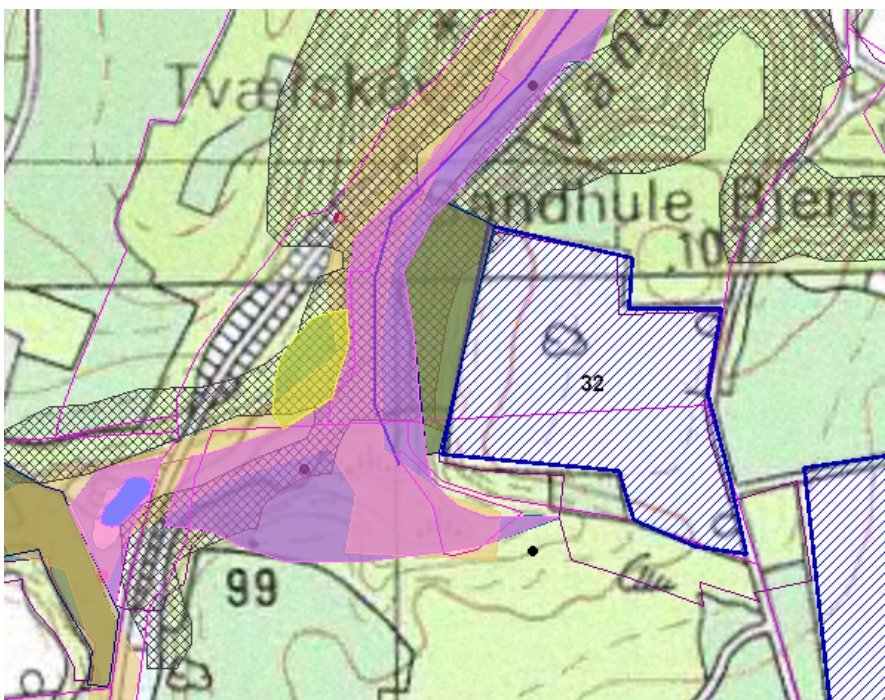
Benbræk, Blåbær, Blåtop, Bævresap, Ene, Mosebølle, Krat-fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Velugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hvid Anemone, Alm. Mælkeurt, Vandkarse, Klokkelyg, Kragefod, Sump-kællingtand, Smalbladet Kæruld, Tue-kæruld, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-rapgræs, Rosmarinlyng, Børstesiv, Knop-siv, Liden Siv, Lyse-siv, Skovstjerne, Kær-snerre, Lyng-snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grøn Star, Grå Star, Hirse-star, Næb-star, Pille-star, Stjerne-star, Alm. Sumpstrå, Kær-tidsel, Tormentil, Mose-troldurt, Vandnavle, Tykbladet Ærenpris, Liden Vintergrøn, Arter af Sphagnum, Kildemos og Vibefedt er fundet tidligere.

Mosen indeholder partier med trykvand fra skrænterne og må betegnes som et fattigkær med partier af hængesæk. Mosen er meget artsrig og indeholder mange arter, der er karakteristiske for et ret næringsfattigt naturområde. Overdrevet er ligeledes præget af næringsfattige arter på ret sur sandbund

Tålegrænsen for kvælstof for naturtyperne i den A-målsatte mose er 10-15 kg N/ha/år for hængesæk og 10-20 kg N/ha/år for fattigkær. Tålegrænsen for kvælstof for naturtypen surt overdrev er 10-25 kg N/ha/år.

Den generelle baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune er beregnet til 18,5 kg N/ha/år (DMU), der er over og/eller tæt på tålegrænsen for naturtyperne, specielt i mosen.

Overdrevet som grænser op til udspretningsareal nr. 32 er stærkt skrånende (>12 grader) (se figur 6.1.4) ned mod mosen, selve udspretnings arealet er ikke skrånende. Det vurderes at der ikke vil ske direkte afstrømning af husdyrgødning, da selve arealet ikke er skrånende. På trods af at natur areaerne ikke er beskyttet af § 7 så vurderer det at både overdrevet (k639-08-ov) og specielt mosen (vanddam) er så kvælstoffølsomme at der på mark nr. 32 skal nedfældes husdyrgødning på sort jord og græs.



Figur 6.1.4. Figuren viser mark 32, hældninger (ternet), overdrev (brun) og mosen (lyserød).

## VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Husdyrgødning på mark 32 skal nedfældes på sort jord og græs pga. nærheden til § 3 beskyttet natur, overdrev (k639-08-ov) og mose (Vanddam).
- ❖ Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af Figur 6.1.2. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker inden for 1000 m til de såkaldte § 7 naturarealer skal ske ved nedfældning. Se ovenstående figur 6.1.2. Det drejer sig om følgende marker: 31,30, 15-17, 14, 7, 5-6 og 1-4 mark nr. 8.

## 6.2 LUGT

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen, se tabel 6.2.1. I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug i området, hvorfor geneafstanden er justeret i forhold til husdyrbruget i sydøst af Sepstrup, ses på bilag 8, Nedergård. Alle stalde indgår i beregningen.

Der er til beregningen anvendt følgende forudsætninger:

Dyrekategori	Antal stk.	Antal DE
Malkeko (*)	138	162,8
Småkalve	25	7,1
Kvier (**)	0	0,0
Tyrekalve	56	1,5
		<b>171,4</b>

(\*) 20 goldkøer er ikke medregnet, da de ikke har adgang til staldanlægget i sommerperioden.

(\*\*) Kvier er ikke medregnet da de er på græs i sommerhalvåret uden adgang til staldanlægget.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger 72 meter fra nærmeste produktions bygning, hvori der sker ændringer. Nærmeste beboelse i den samlede bebyggelse ligger samme sted, mens nærmeste byzone og potentielle fremtidige byzone ligger ca. 3 km fra anlægget.

I nudrift er der småkalve i en stald ca. 38 m fra nabobeboelsen. Denne stald vil ikke blive brugt til dyr i ansøgt drift. Kvienstalden mod nord ligger ca. 42 m fra nærmeste nabo, men her sker ingen ændringer og kvierne er i øvrigt ikke på stald i sommerhalvåret. Se figur 3.1.1 eller bilag 2.

Tabel 6.2.1. Viser gene afstanden fra stalde til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger. Tabellen stammer fra it-ansøgningssystemet.

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	FMK	189,5	189,5	169,6		Ja
Samlet Bebyggelse	FMK	106,5	96	95,3	97,8	Ja
Enkelt bolig	OML	60				Ja

Geneafstande for stalde beregnes ud fra staldenes placering i forhold til omboende, og er således ikke en faktisk afstand der kan måles.

Husdyrgodkendelse.dk foretager beregningerne og konkluderer om lugt genekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltliggende boliger uden landbrugspligt er overholdt. Ved beregningerne ses der på ændringen i lugtafgivelsen. Ved vurdering af lugt ses der på ændringen af lugtemissionen.

Det bemærkes, at køerne og en del af småkalvene i praksis er ude i løbet af sommerhalvåret i dagtimerne. Der sikres en løbende renholdelse af staldanlæg, ligesom ensilagerester fjernes.

#### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, der ligger inden for 100 meter fra den samme nabo (enkeltbeboelse) og 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone medregnes lugtbidraget fra disse husdyrbrug.

Er der ét andet husdyrbrug med over 75 DE inden for de nævnte afstande øges geneafstanden med 10 %, hvilket er tilfældet i denne sag.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser/bebyggelser indenfor de i tabel 6.2.1 nævnte 3 typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Gyllebeholderne skal være med det lovpligtige intakte flydelag, der næsten lige så effektivt stopper for lugtafgivelse som fast overdækning. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderen ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det meste af gyllen vil blive udbragt med slæbeslanger på græsarealer. Gyllen nedfældes i sort jord.

Det kan anbefales at varsle de nærmeste naboer inden der udbringes gylle.

Der udbringes husdyrgødning tæt på Sepstrup, hvilket kan genere indbyggerne. For at sikre at indbyggerne i Sepstrup generes mindst muligt, stilles der vilkår om udbringnings tidspunkter.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der må ikke køres gylle ud i weekender på mark nr. 14, 7, 5-6 og 1-4.
- ❖ Udbringning af flydende husdyrgødning må kun foretages ved nedfældning på mark nr. 7 og 1-4 indenfor 100 m fra Sepstrup.

## 6.3 FLUER OG SKADEDYR

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er ingen generelle skadedyr på ejendommen. I givet fald vil de blive bekæmpet efter forskrifterne. Fluer bekæmpes med lys og limplader. Rotter bekæmpes efter kommunens retningslinjer.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Silkeborg kommune vurderer, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Denne lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Et husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning. Den vigtigste forholdsregel er derfor, at holde husdyrbruget ren for gødning. Da tiden fra æg til fuldvoksen larve varer ca. 3 uger kan der ved hyppig rengøring forebygges fluegener.

Fast gødning skal dækkes med plastik eller lignende. Herved forhindres de voksne fluer i at komme væk, og en stor del af dyrene dræbes af varmen fra solen og gæringsprocesserne i gødningen.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene.

- ❖ Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne. Ved rengøring er det vigtigt, at der sker en ibrødsætning inden rengøring med f.eks. højtryksrensere.
- ❖ Senest 15. juni skal der rengøres og desinficeres i de stalde, hvor dyrene går på græs i sommer halv året for at begrænse fluegener.
- ❖ Arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- ❖ Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

## 6.4 TRANSPORT

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabel 6.4.1. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til).

Til de fjerntliggende marker foretages transporten af gyllen med lastbil. Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transportere er jævnt fordelt over året.

De primære transportveje ses af bilag 4.

Tabel 6.4.1 udvikling af transportere

Årlige transportere	Tidsrum	Antal før	Antal efter
Levende dyr		28	35
Afhentning af døde dyr:		4	4
Udbringning af husdyrgødning:		200	175
Levering af kraftfoder		26	26
Levering af diesel:		9	10
Afhentning af mælk:		208	208 (365*)
Transport med foder (ensilage mv.)		175	185
I alt		650	643 (800*)

(\*) Der vil måske blive afhentet mælk hver dag.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det samlede antal transporter til og fra produktions anlægget øges med ca. 24 % i forbindelse med projektets gennemførelse, hvis der hentes mælk hver dag. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

De største trafikgener vurderes, at være igennem Christianshede stationsby til aftalearealerne i Ikast Brande kommune. Samlet udspretningsareal på 59 ha, hvor transport af gylle sker igennem byen. Der transporteres ca. et læs gylle pr. ha., hvilket giver ca. 60 transporter gennem Christianshede pr. år.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når nedenstående vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- ❖ Transport af flydende husdyrgødning i gennem Christianshede stationsby, skal foregå i lastbiler, der ikke anvendes til udspretning af husdyrgødningen i marken.
- ❖ Der må ikke transporteres gylle i gennem Christianshede stationsby i weekender.

## 6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Permanent støj kommer primært fra mælkekøleren, og malkerobotterne. Periodisk er der lidt støj fra foderfremstilling, fodring, pumpning af gylle, kompressor o. lign. primært i dagtimerne. Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

De permanente støjkluder, som mælkekøleanlæg, er inde i hus.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.



Eventuel støj fra bedriftens interne transportere samt støj fra de forskellige transportere til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transportere øges i forbindelse med produktionsudvidelsen (hvis der hentes mælk hver dag), se tabel 6.4.1.

Silkeborg Kommune vurderer dog, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, i det de fleste støjklager er placeret indendørs eller er placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboerne.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

## VILKÅR

---

- ❖ Der stilles ingen vilkår.

## **6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER**

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der forventes en reduktion i støvgenerne fordi en stor del af den halm der nu bruges i forbindelse med kostaldens dybstrøelse reduceres kraftigt via det nye gyllebaserede system. I ansøgt drift forventes derfor få støvgener.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra bedriften kun stiger 25 %, vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Silkeborg Kommune vurderer dog, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser, blandt andet fordi der er planer om, at asfaltere de mest brugte kørearealer på virksomheden.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil Kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

## 6.7 LYS

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er lys i stalden døgnet rundt over foderbord og malkerobot. Der er ikke særskilt arbejdslys udenfor og der er ingen naboer som forventes generet af lys

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Kommunen vurderer at der ikke sker nogen øget gene fra lyskilder, udbygning er i forlængelse af den eksisterende stal og vender væk fra nærmeste naboer, der er desuden afskærmede beplantning. Belysningen vil derfor ikke give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikken eller de landskabelige hensyn.

Såfremt der modtages klager over lysgener, vil Kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå lysgener.

### VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

## 7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

### 7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 7.1.1 Tabellen viser summen af arealerne og mængden af hektar indenfor de enkelte udpegninger.

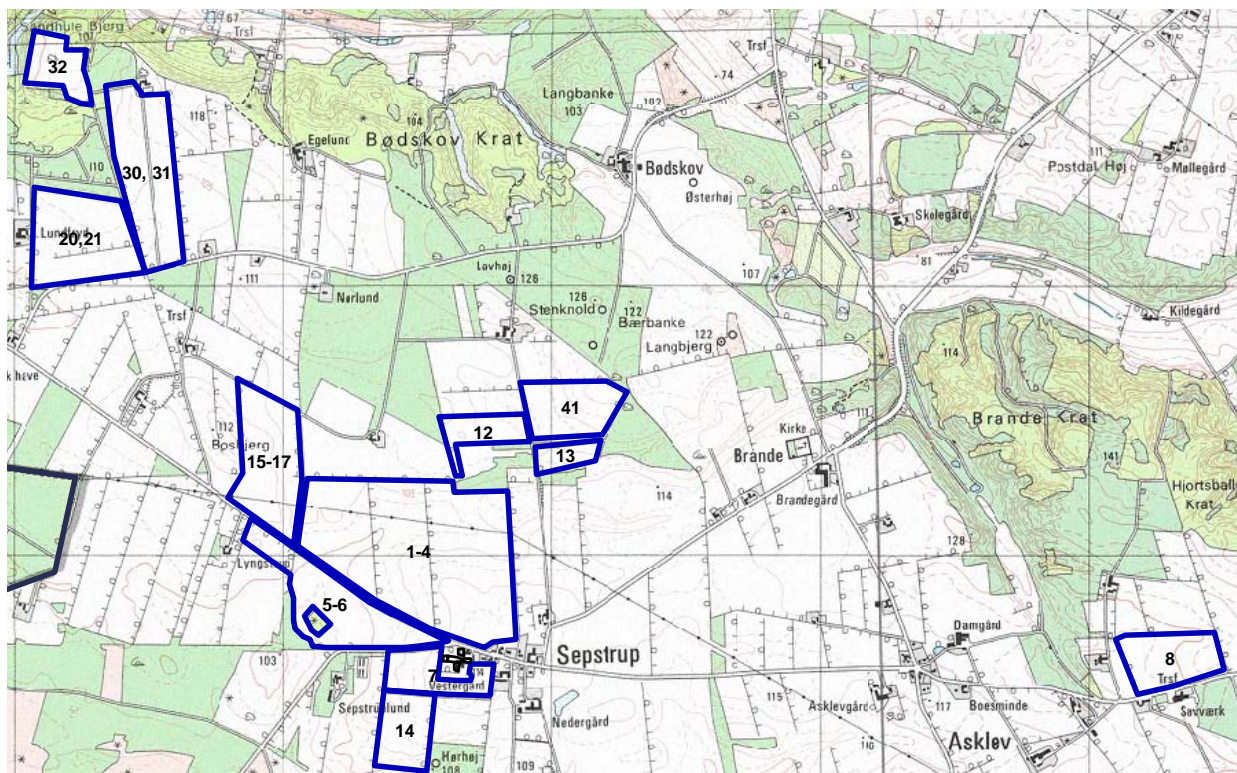
	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplanområde	I nitratklasse 0	I fosforklasse 0
Ejet og forpagtede arealer	118,20	89,59	0,00	118,20	118,20

Udover de 118,20 ha som er ejede/forpagtede arealer, afsættes tillige husdyrgødning til 176 ha aftalearealer beliggende i Ikast-Brande Kommune. Se bilag 4 for samlet oversigt over udspretningsarealer. På ejede, forpagtede og aftalearealerne udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. Der er i ansøgt drift valgt et K6 sædskifte, hvilket svare til referencesædskiftet.

Idet ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, skal kommunen ikke stille krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne.

På de ejede og forpagtede arealer er der en beregnet tilførsel af fosfor på 24,9 kg P/ha/år. Fraførelse af fosfor med afgrøderne er ifølge sædskiftetnotatet 25,3 kg P/ha/år for et K6 sædskifte, hvilket betyder at der reelt er en forfor fraførsel på 0,4 kg P/ha/år.



Figur 7.1.1 Kort over bedriftens ejede og forpagtede udspretningsarealer. Blå marker ejes og grønne forpagtes.

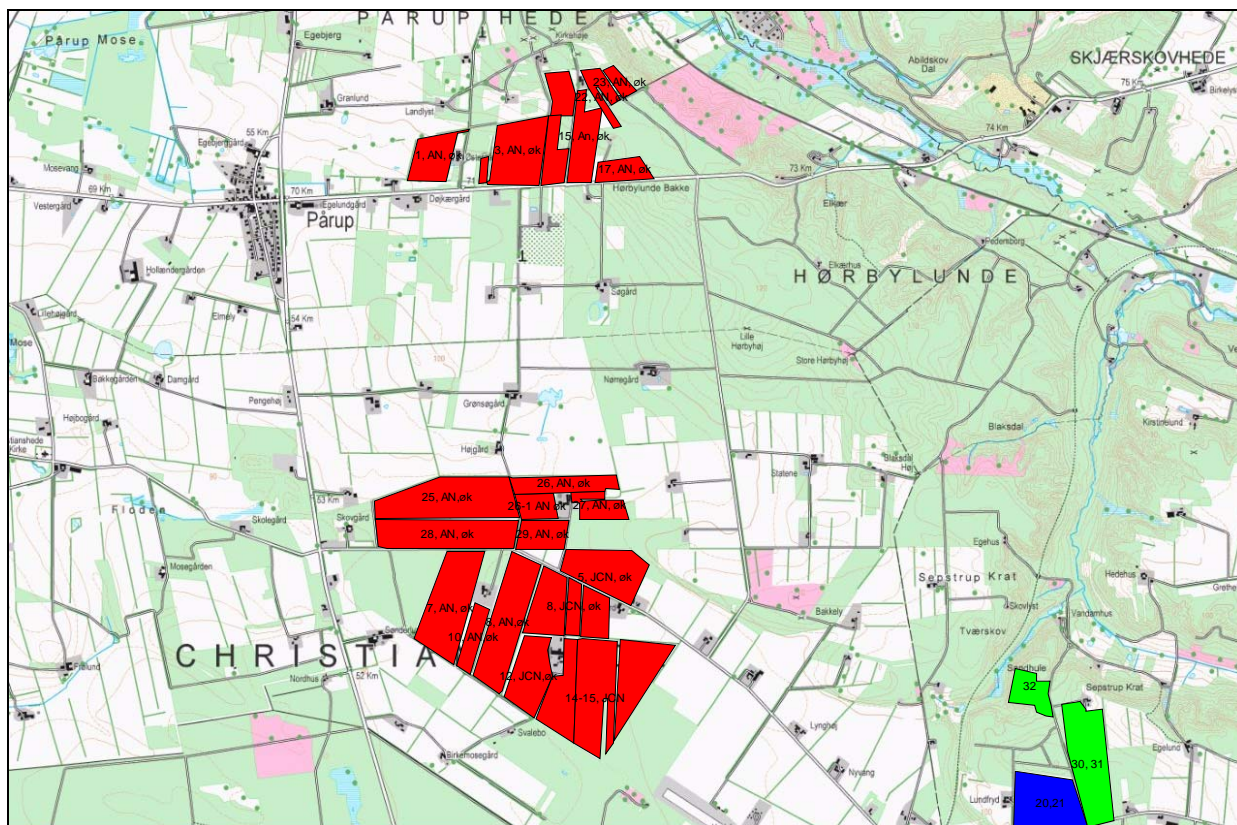
Oplysninger om enkeltmarkerne er vedlagt som bilag 7

Mark nr. 30 og 31 forpagtes af Knud Andersen, Bødskovgårdsvej 18, 8653 Them.

Mark nr. 32 forpagtes af Kaj Borring, Sølystvej 2, 7000 Fredericia

Mark nr. 14 forpagtes af Thomas Porse, Sepstrupvej 61, 8653 Them

Aftalearealerne ligger alle mod vest (se figur 7.1.2). Alle aftalearealer er robuste og det er derfor ikke nødvendigt med godkendelse af disse. Aftale arealerne ligger i Ikast Brande kommune.



Figur 7.1.2 Aftale arealer i Ikast Brande kommune (røde) se også bilag 9 og 10.

Mark nr. 15-16, 12, 41, 13, 1-4, 5-6, 14, 7 og 8 ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (se bilag 5). Udvaskningen af N er for alle arealer 48 mg nitrat pr. liter. Det betyder et fald i forhold til nudrift på 18 mg nitrat pr. liter.

Alle ejede og forpagtede arealer afvander via Gudenå systemet, Salten Langsø og Tange sø til Randers fjord. Dele af Randers fjord ligger i et habitat område der er fosforfølsomt og kvælstoffølsomt.

Ca. 61,43ha aftalearealer ejes af Birkemosevej 9, 7441 Bording og ca. 114,75 ha ejes af Chr. Hedevej 14, 7441 Bording. Til disse to produktioner som ligeledes er økologiske afsættes der husdyrgødning svarende til ca. 80 DE. De vælger selv på hvilke arealer de vil udsprede husdyrgødningen. Arealerne modtager husdyrgødning op til 1,4 DE/ha.

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

### Vurdering af aftale arealer.

Ca. 143 ha af udbringningsarealet afvander via Storåen til habitatområdet Nissum Fjord. De resterende 39 ha afvander via Karup Å til Skive Fjord. Silkeborg kommune har talt med Holstebro Kommune om deres praksis i forhold til Nissum Fjord. Hvis et areal, ifølge Nitratårbarhedskort udarbejdet af Ringkøbing Amt, har et nitratreduktionspotentiale mindre end 50 %, flyttes det pågældende udbringningsareal til nitratklasse 1.

Silkeborg kommune sendte 1. juli 2008 § 21 høring til Ikast Brande kommune vedr. aftalearealerne (figur 7.1.2) 16. juli 2008 modtog Silkeborg kommune kommentarer fra Ikast Brande kommune. Vurderingen bygger på at der maksimum udspredes 1,4 DE/ha

Ikast Brande Kommune vurderer, at Udbringningsarealerne ligger uden for de områdeudpegninger, som følger af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ikast-Brande Kommune vurderer i det konkrete tilfælde, at der ikke er tale om et særligt tilfælde, hvor det helt undtagelsesvist er nødvendigt at stille vilkår, der rækker ud over de generelle beskyttelsesniveauer, som er defineret i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Arealer vurderes robuste i forhold til udsivning af fosfor og kvælstof. Det vurderes, at anvendelse af de beskrevne arealer, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre en negativ påvirkning af habitatområdet.

Afsætningen af husdyrgødningen til de pågældende arealer forudsætter således ikke en miljøgodkendelse efter § 16 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, idet overholdelsen af de til enhver tid gældende, generelle miljøregler vurderes at ville sikre tilstrækkeligt imod, at der vil ske væsentlige virkninger på miljøet i forbindelse med anvendelsen af husdyrgødning på de pågældende arealer.

Det vurderes tilstrækkeligt for aftale vedr. CVR-nr78170913 og 14288031 at følge de generelle regler på modtagers arealer, der er derfor ikke nødvendigt med § 16.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

## **7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB**

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

De 118,2 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer i Silkeborg Kommune er grovsandet jord (JB 1) og udræned. Udbringningsarealerne ligger udenfor lavbund. De nordlige udbringningsarealer, som afvander til Ørnsø, ligger vandløbsnært. Der er et stærkt skrånende terræn på mellem 30-80 m bredde mellem mark nr. 32 og ned mod vandløbet Kalkensbæk. Selve udbringningsarealet er kun svagt skrånende (< 6 gr.) og der er en 30-80 m bræmme mod vandløbet.

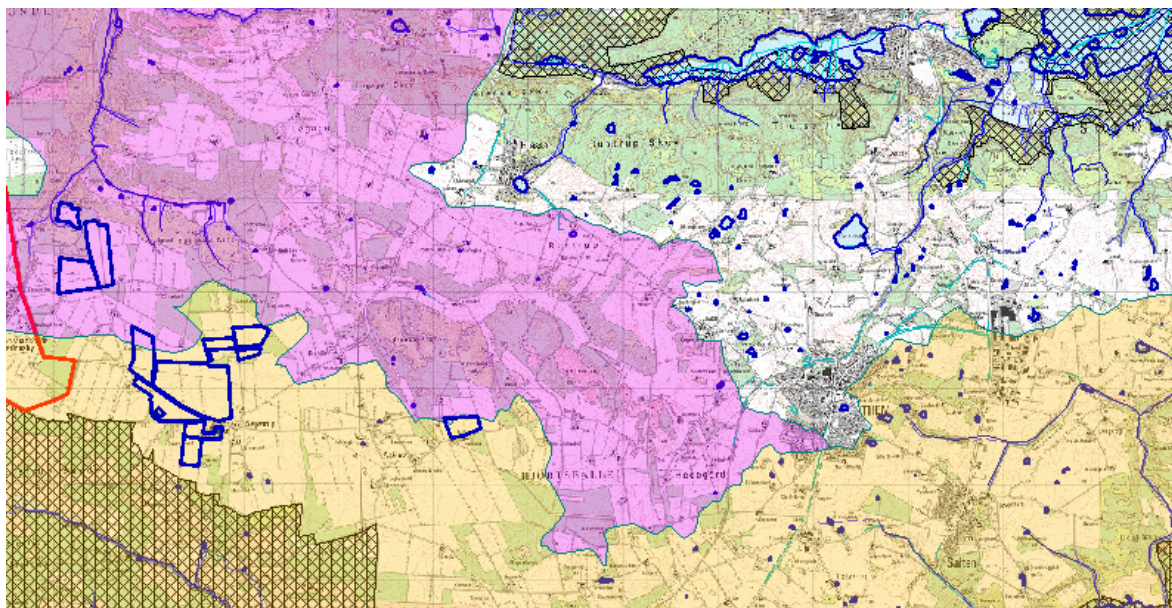
De sydlige udbringningsarealer, som afvander til Salten Langsø, omfatter ikke stærkt skrånende arealer og den mindste afstand til vandløb er 800 m. Syd for udbringningsarealerne ligger en række vandhuller. Det nærmeste er ligger 240 m fra udbringningsarealerne.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

#### **Beskrivelse af afstrømningsforhold og vandområder**

Afstrømningen fra de ejede udbringningsarealerne er fordelt i oplandet til de målsatte søer Ørnsø og Salten Langsø, se figur 7.2.1. Ca. 84,6 ha af de ejede areal afvander til Randers Fjord via Skærbæk og Salten Å til Salten Langsø og videre i Gudenåsystemet. De resterende 33,6 ha ejede arealer afvander til Randers Fjord via Kalkensbæk og Funder Å til Ørnsø og videre i Gudenåsystemet. Fordelingen af arealer i søoplande fremgår af figur 7.2.1. Oplandene er fremstillet på baggrund af topografiske oplande til søerne, udarbejdet og stillet til rådighed for Silkeborg Kommune af Danmarks Miljøundersøgelser 2008.



Figur 7.2.1 Viser beliggenhed af de ejet/forpagtede udbringningsarealer (blå) i forhold til oplande til Ørn Sø (pink) og Salten Langsø (gul). Natura 2000 områder er markeret med skravering.

Ifølge basisanalysen er målsætningen for søerne i oplandet ikke opfyldt, og det er anført, at der er behov for at få nedbragt belastningen med fosfor.

### Ørn Sø

Ørn Sø har en generel målsætning (B) i Naturkvalitetsplanen fra Århus Amt og den kommende kommuneplan for Silkeborg Kommune og ligger i Natura 2000-område: EF-Habitatområde 181 Silkeborgskovene. Belastningen til Ørn Sø er faldet som følge af nedlæggelse af dambrug og forbedret rensning og indførelse af nye fodertyper på de resterende dambrug samt et reduceret bidrag fra spredt bebyggelse uden for kloakeret område. I dag modtager Ørn Sø kun lidt spildevand via regnvandsbassiner og spredt bebyggelse, og forureningen fra dambrugene er relativt lille. Trods et fald i belastningen er målsætningen ikke opfyldt på grund af tilførsel af fosfor fra omgivelserne og ophobet fosfor i søbunden fra tidligere udledning. For at få målsætningen opfyldt og sikre udviklingen hen imod egnet lokalitet for forekomst af langskudsplanter i habitatområdet er der behov for yderligere reduktion i tilførslen af fosfor til Ørn Sø.

### Salten Langsø

Salten Langsø har en generel målsætning og en skærpet målsætning som badesø (B2). Søen ligger i Natura 2000-område: EF-fuglebeskyttelsesområde 33 Salten Langsø og EF-habitatområde 48 Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen. Store dele af søens omgivelser er fredede af hensyn til landskabet. Belastningen til søen er faldet som følge af forbedret spildevandsrensning, ophør af udledninger fra landbrug og forbedrede opbevaringsforhold for husdyrgødning, nedlæggelse af dambrug og forbedret rensning og indførelse af nye fodertyper på de resterende dambrug. Målsætningen er ikke opfyldt på grund af tilførsel af fosfor og intern belastning med fosfor fra søbunden. Af hensyn til det store naturindhold i søen og omgivelserne bør der ikke være risiko for belastning med fosfor som følge af etablering af aktiviteter i oplandet.

### Øvrige søer

Målsætningen i de nedstrøms beliggende søer i Gudenåens hovedløb og slutmodtageren Randers Fjord er ikke opfyldt på grund af belastningen med næringssalte.

Gødningsregnskabet viser, at der i ansøgt drift udbringes ca. 2.939,54 kg P på ejede og forpagtede arealer. Det betyder at bedriftens 118 ha udspretningsarealer (ejet og forpagtet) tilføres ca. 24,9 kg P/ha/år. Med afgrøderne fjernes ca. 25,3 kg P/ha/år, da ansøger har et K6-sædskifte. Fosforoverskuddet på bedriftens udspretningsarealer udgør derved – 0,4 kg P/ha/år, hvilket betyder at der er fosforbalance eller en lille fraførsel.

### **Ørnsø og Salten Langsø**

Det er kommunens vurdering, at for at få målsætningen opfyldt og undgå forringelse af naturindholdet i habitatområderne er der behov for at få belastningen med fosfor fra omgivelserne nedbragt. Salten Langsø er målsat som badesø.

Da projektet sikre at der er fosforbalance på arealerne vurderes det, at projektet ikke vil påvirke naturindholdet i habitatområderne Ørnsø og Salten Langsø negativt.

### **Vurdering overfladevand**

Kommunen skal for hver ansøgning foretage en konkret vurdering, jf. § 29 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Dette vil være aktuelt, hvis der undtagelsesvist vurderes at være naturområder, der efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastsatte beskyttelsesniveau.

I tiden, indtil vand- og Natura 2000 planerne efter miljømålsloven foreligger, inddrager kommunerne al tilgængelig viden om natur- og miljøtilstanden i sagsbehandlingen, herunder den viden, der på tidspunktet for godkendelsen er tilgængelig i forbindelse med udarbejdelse af vand- og naturplanerne og de opfølgende kommunale handleplaner med henblik på at undgå, at etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug giver anledning til en miljøbelastning, der vil indebære en væsentlig risiko for, at natur- og miljømålene ikke kan sikres eller genoprettes i det pågældende område.

Kommunen er ifølge EU's habitatdirektiv forpligtet til at sikre, at habitatudpegede områder sikres mod skadelige miljøpåvirkninger. Desuden er Silkeborg Kommune forpligtet til at arbejde for, at habitatområder i kommunen sikres en gunstig bevaringsstatus.

I alle berørte vandområder og søer i Guden å systemet er målsætningen for vandkvaliteten ikke opfyldt. Årsagen er for stor tilførsel af fosfor fra omgivelserne i kombination med intern belastning med fosfor, som er aflejret i søbunden. På de ejede og forpagtede jorder planlægges udbragt husdyrgødning, svarende til ca. 24,9 kg P/ha/år tilsvarende er der en fraførsel via sædskiftet på ca. 25,3 kg P/ha/år. Det betyder at der er en lille fosfor fraførsel på arealerne. Dette opnås ved fodertilpasning, se vilkår under foder afsnittet. Silkeborg kommune vurderer at det ansøgte projekt ikke vil forringe vandkvaliteten i de berørte vandområder og nedstrøms søer.

De A-målsatte vandhuller mellem udbringningsarealerne og Skærbæk vurderes omfattet af samme risikovurdering, som er lagt til grund for søerne



## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

### **7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV**

---

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Afstrømningen fra de ejede udbringningsarealerne er fordelt i oplandet til de målsatte søer Ørnsø og Salten Langsø. Ca. 84,6 ha af de ejede arealer afvander til Randers Fjord via Skærbæk og Salten Å til Salten Langsø og videre i Gudenåsystemet. De resterende 33,6 ha ejede arealer afvander til Randers Fjord via Kalkensbæk og Funder Å til Ørnsø og videre i Gudenåsystemet. Fordelingen af arealer i søoplande fremgår af kortbilag 2. Oplandene er fremstillet på baggrund af topografiske oplande til søerne, udarbejdet og stillet til rådighed for Silkeborg Kommune af Danmarks Miljøundersøgelser 2008.

Ingen af markerne ligger i hverken nitratklasser eller fosforklasser.

#### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Beskrivelse af Randers Fjord:

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km<sup>2</sup>. Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Silkeborg kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 75 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau anses for tilstrækkeligt. Silkeborg Kommune vurderer, at nitratklassekortets angivelser for det konkrete projekt er korrekte på grund af den kvælstoffjernelse, som finder sted gennem de mange søer. Silkeborg Kommune tolker nitratklassekortet som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsepotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udspretningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse.

#### **Vurdering Randers Fjord**

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelæg-

ge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV. Kvælstofudvaskningen vurderes ikke i sig selv at ville udgøre en væsentlig risiko for forringelser i Randers Fjord med henvisning til Statens nitratklassekort. Udvaskning af fosfor

#### Fosfor

Det er kommunens vurdering, at belastningen med fosfor fra projektet ikke udgør en væsentlig risiko for de nedstrøms beliggende vandområder, det betyder at der ikke er risiko for forringelse af de internationale beskyttelsesområder i Randers Fjord.

#### Kvælstof

For det kvælstof som forlader rodzonen sker der en kvælstofreduktion fra rodzonen til vandløbet og i gennem søerne inden udløb i Randers Fjord.

Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 75 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, hvor udbringningsarealerne er beliggende.

Ifølge beregningerne i ansøgningen er udvaskning af kvælstof fra rodzonen er reelt ca. 64,00 kg N/ha/år. Med et udspretningsareal på ca. 33,6 ha i oplandet til Ørn Sø og ca. 84,6 ha i oplandet til Salten Langsø vil ca. 7564,8 kg N/år forlade rodzonen. Heraf kan det forventes at den maksimale mængde kvælstof der udledes i Randers Fjord er 1891,2 kg N/år.

Med hensyn til kvælstof vurderes, at husdyrlovens angivelse af et kvælstofreduktionspotentiale på 75 – 100 % i Silkeborg Kommune er dækkende for de pågældende udbringningsarealer, som passerer gennem flere søer inden udløb i Randers Fjord. Der henvises derfor til husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, som er opfyldt.

#### Samlet vurdering

Silkeborg Kommune vurderer, at det beregnede fosforunderskud på arealerne som afvander til de habitatomfattede søer Ørn Sø, Salten Langsø og habitat- og Ramsar-område i Randers Fjord, ikke udgør en væsentlig risiko for vandmiljøet på grund af ophobning i afstrømningsområdet. Kvælstofudvaskningen vurderes ikke i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter at ville udgøre en væsentlig risiko for forringelser i Randers Fjord med henvisning til statens nitratklassekort.

#### VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

### **7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSES KRAV (BILAG IV ARTER)**

---

#### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på de arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

Arealer der er omfattet af krav om nedfældning kan ses af figur 6.1.2 samt bilag 13. Det er markerne 31, 30, 15-17, 14, 7, 5-6, 1-4 og 8.

Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Bilag IV arter: I forhold til beskyttede dyre- og plantearter efter habitatdirektivets bilag IV, er det konstateret, at der lever odder i flere af de vandløb, der løber ved eller i nærheden af anlægget og udbringingsarealerne. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke odderen og dens levesteder eller fødegrundlag negativt eller virke forstyrrende for arten.

Der er ikke kendskab til, at der lever andre dyre- eller plantearter, der er beskyttede efter bilag IV i det pågældende område.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol

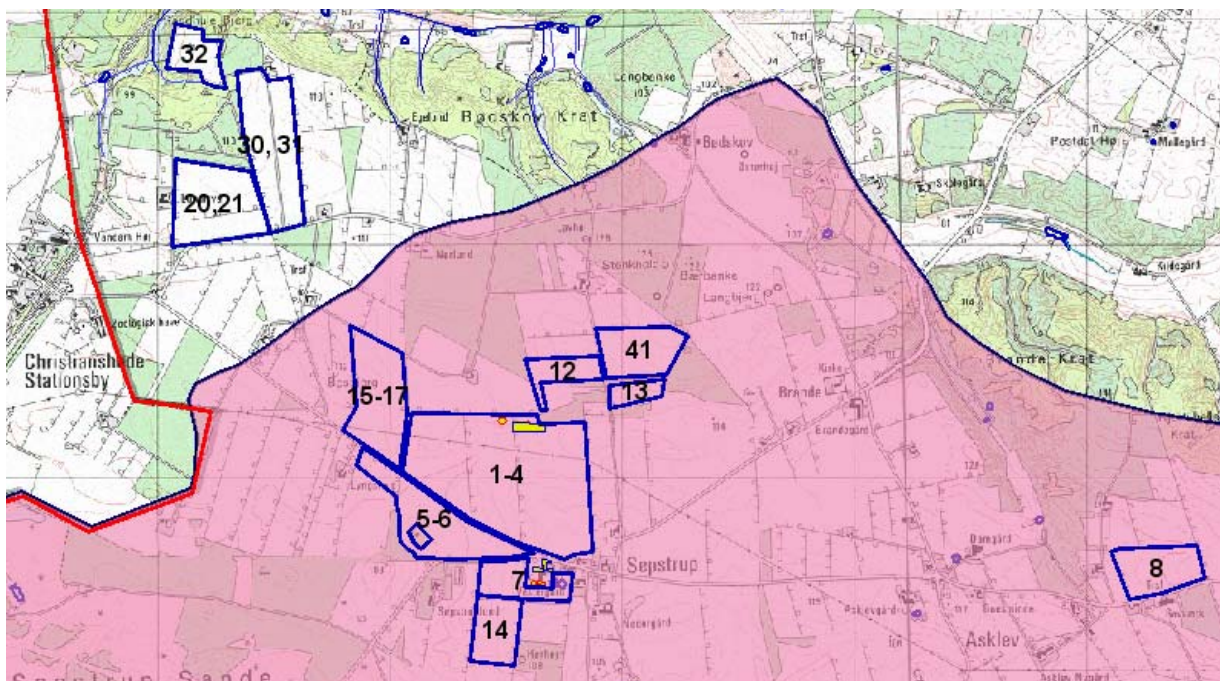
## 7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

88,59 ha (se bilag 5 og figur 7.5.1) er beliggende indenfor et nitratfølsomt indvindingsopland. Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nudrift til 66 mg nitrat/liter og i ansøgt produktion til 48 mg nitrat/liter, hvilket er et fald i udvaskningen.



Figur 7.5.1 Kort over udspretningsarealer og nitratfølsomme drikkevandsområder (lyserød).

## KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Miljøgodkendelsen omfatter arealer beliggende i Indsatsområde Asklev, samt arealer beliggende uden for indsatsområder. Arealerne fremgår af figur 7.5.1 og kortbilag 5.

Af ansøgningen om Miljøgodkendelse fremgår, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen for arealerne i Indsatsområde Asklev i nudrift er 66 mg/l og i ansøgt drift er 48mg/l.

For Indsatsområde Asklev er der ikke udarbejdet indsatsplaner. Indsatsområde Asklev er i Regionplanen 2005 for Århus Amt og den kommende kommuneplan for Silkeborg Kommune udpeget som nitratfølsomt.

Ingen af de ansøgte arealer (både arealer i og uden for indsatsområderne) ligger i umiddelbar nærhed af drikkevandsboringer.

Ud fra boringsoplysninger i Indsatsområde Asklev ses, at det primære grundvandsmagasin, under de arealer som er nævnt i ansøgningsmaterialet, ikke overlejres af lerlag. På det foreliggende vidensgrundlag vurderes det derfor, at grundvandsmagasinet i dette område kan være sårbart over for nitrat. Der stilles dog ingen vilkår i miljøgodkendelsen, da udvaskningen af nitrat i ansøgt drift er under 50 mg/l.

Det skal bemærkes, at hvis ny viden, herunder den kommende geologiske kortlægning og indsatsplanlægning i Indsatsområde viser, at områderne er mere nitratsårbare end forudsat, kan det fremover blive nødvendigt at stille yderligere skærpede vilkår for udvaskning af nitrat i området.

Da ingen arealerne uden for indsatsområderne ligger i umiddelbar nærhed af indvindingsboringer til almene vandværker eller inden for indvindingsoplande til almene vandværker vurderes det, at der ikke er behov for at stille skærpede krav til udvaskning af nitrat for disse arealer.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at den beskrevne anvendelse af de ejede og forpagtede arealer til udspredning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvands- og drikkevandsinteresser i området.

## VILKÅR

---

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

## 8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

---

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indfører, og gøre brug af den bedst tilgængelige teknologi (BAT), til at nedbringe eventuelle gener fra stald og husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Teknologi til begrænsning af næringsstoffer i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Princippet om BAT, supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT krav kan altså indebærer et krav om mindre forurening end det fastlagte beskyttelses niveau.

For § 11 miljøgodkendelser gælder det at såfremt der er udarbejdet BAT byggeblade for de pågældende dyretyper, skal der redegøres for virksomhedens muligheder for at anvende de teknikker, der er beskrevet i disse.

### **Staldindretning**

Den nye kostald etableres med fast gulv og skraber med 40 cm bred gyllekanal med spalter i midten; der er også skraber i gyllekanalen (se figur 4.1.1). Af dyrevelfærdsgrunde kan gummibelægning e. lign. komme på tale i gangarealerne. Faktisk indebærer udvidelsen og omlægningen en mindre samlet ammoniakfordampning end den nuværende produktion. Dette staldsystem er et andet end det der er beskrevet som BAT. Der findes ikke et tilsvarende gulv som standard i IT-systemet og da gulvsystemet er nyt er der derfor ikke lavet forsøg med det og derfor er ammoniakfordampning heller ikke målt. Men udregningen som følger herunder giver et udtryk for den maksimale fordampning det kan forventes fra staldsystemet. Et gulv med skraber i gyllekanalen og skraber ovenpå spalterne fordamper 4,8 % ammoniak-N/årsko. Et fast gulv med dræn og skraber (og spalteareal i enden af stalden) fordamper tilsvarende 4 %. Det her valgte system har et meget mindre spalteareal end det førstnævnte gulv og naturligvis et større end det sidstnævnte. I denne stald skal gangarealerne være 3,2 m brede (se figur 4.1.1). Hvis differencen imellem de to beskrevne gulve på 0,8 % fordeles ud på de 3,2 m og reduceres forholdsmæssigt ned til 40 cm spalter fordamper der 4,1 % ammoniak (N) fra det valgte gulv. I IT ansøgningssystemet skal der derfor indregnes en ammoniak (N) reduktion på 31,7 % i forhold til det valgte udgangspunkt (spaltegulv med linespil).

Det rene faste gulv med dræn og skraber er fravalgt på grund af dyrevelfærd, hvor det har vist sig, at gulvet giver anledning til en del klovproblemer hos køerne på grund af de store mængder gødning som transporteres på gulvet af skraberens. Dette undgås med det valgte gulv som udformes sådan, at der hele tiden kan skrubes ned i midterkanalen.

Den yderligere reduktion i ammoniakfordampningen som kunne etableres igennem forsuring af gyllen er teoretisk og af meget lavt omfang og er ikke proportional med omkostningerne. Så længe ejendommen er økologisk drevet er det i øvrigt slet ikke en mulighed.

Alle eksisterende og ansøgte stalde er naturligt ventileret, hvor luften ledes ind gennem åbninger i facaden og ud gennem en langsgående åbning i kip. Der forekommer derfor ingen ventilationsstøj i de naturligt ventilerede stalde, hvilket fordrer et bedre arbejdsklima for landmanden og medarbejderne i stalden. Naturlig ventilation giver et stort luftskifte og lavere temperaturer i staldene, hvilket giver en lavere koncentration af ammoniak og lugt i staldene og i afkastluften. Derudover sker der ikke noget energiforbrug til ventilationen.

Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi.

## **Opbevaring af husdyrgødning**

Der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- der føres logbog over flydelaget

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

I ansøgt drift opbevares den del af dybstrøelsen som ikke nedpløjes direkte fra stald til mark på Møddingplads med plastoverdækning.

## **Udbringning af husdyrgødning**

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vandring, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Maskinstation udbringer gyllen. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder og kran for ca. 90 %, de sidste 10 % køres ud med gyllevogn som fyldes med traktordreven pumpe. Årsagen er at markerne 40, 41 og 12 + 13 ikke kan betjenes af vognen med kran.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der er ingen vandløb og/eller søer i nærheden. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Uanset om det er et økologisk landbrug eller et konventionelt forbruges der mindre kvælstof end, de økonomisk optimale mængder. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af

husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

## **KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING**

---

### **Vurdering af staldindretning**

Det valgte staldsystem er ikke det system der karakteriseres som BAT (sengestald med præfabrikerede drænedegulve og skraber). Dog minder det ansøgte staldsystem om det staldsystem med den laveste ammoniakfordampning. Den teoretiske udregning der beskriver den maksimale ammoniakfordampning, anses for værende matematisk korrekt.

I dette tilfælde vurderer kommunen at ammoniakfordampningen vil ligge tæt på kommunens Bat niveau og at ligheden mellem BAT staldsystemet og det ansøgte staldsystem er stor. Derfor anses det ansøgte staldsystem som værende tilstrækkeligt i forhold til BAT niveauet.

Da der ikke sker nogen former for ombygning i de resterende stalde (kviestald og småkalvestald) anses det ikke for proportionelt at etabler nye staldsystemer. Dybstrøelse anses for værende bedste staldsystem til opdræt 0 – 28 måneder i henhold til bilag 3 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug mv.

Det er vurderet, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknik indenfor staldindretning på følgende punkter:

- Alle stalde er indrettet med naturlig ventilation,
- I kostalden etableres der fast gulv med skraber og 40 cm bred gyllekanal med spalter og skraber i bunden af gyllekanalen. Dette staldsystem tilsvare det system der regnes for BAT nemlig præfabrikerede drænedegulve med skraber.
- Kælvkøer, syge dyr og småkalve opstaldes på dybstrøelse, som anses for værende den bedste teknik.

Referencesystemet er en lødriftsstald med sengebåse og spaltegulv i gangarealer. Under spaltegulvet er et ringkanalsystem

Med de valgte gulvsystemer vurderes det, at der ikke er mulighed for yderligere reduktion i ammoniakfordampningen. Kommunen vurderer samlet set, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor staldindretning ved anvendelse af ovenstående.

I forbindelse med mulig fremtidig renovering af staldene vil det blive vurderet om det stadig til den tid er de bedste staldsystemer.

### **Vurdering af opbevaring/behandling/udbringning af husdyrgødning**

Ungdyrstalde er med dybstrøelse. Normalt forbliver dybstrøelsen i stalden indtil det bliver kørt ud på markerne. For småkalve, goldkøer, samt syge- og kælvbokse vil der blive noget dybstrøelse, der ikke bringes direkte ud.

Der etableres en møddingsplads på ca. 130 m<sup>3</sup> med afløb til gyllebeholderen, der vil ikke blive lagt dybstrøelse i markstak. Fast gødning og dybstrøelse overdækkes med plastik.

For gylletankene gælder, at der er tale om stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Der er en samlet opbevaringskapacitet på 16 måneder, hvilket anses for tilstrækkeligt.

- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- der er ingen spjæld i tankene og alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning, hvilket sker i perioden fra 1. marts – 1. maj.
- der føres logbog over flydelaget.
- beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag

er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle).
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur.
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- krav til efterafgrøder.

Der er udarbejdet en beredskabsplan se bilag 11. Der beskriver handlingsplaner i tilfælde af uheld på bedriften.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang for et § 11 husdyrbrug.

## 9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler og gyllebeholder blive tømt for husdyrgødning. Plansiloer bliver tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholderne blive fjernet, når de ikke længere anvendes til jordbrugs-mæssige formål, medmindre andet aftales med kommunen.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som øde og forladt.



## 10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

---

### MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

---

Der udarbejdes årligt mark- og gødningsplan samt husdyrindberetning. Der føres logbog til kontrol af flydelaget på gyllebeholder. Gyllebeholder er tilmeldt 10 årigt beholderkontrol. Der udarbejdes foderplan til opfølgning på foderforbrug og indholdet af råprotein og fosfor, herunder at fosformængden højst er 4,3 g P/FE som årsgennemsnit for kørerne.

Endelig tilslutter ejendommen sig Them Mejeris egenkontrolprogram.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

I bedriftens driftsregnskab dokumenteres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.

#### Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en størrelse, der gør det nemt og overskueligt at tilse dyr og produktionsanlægget hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan se bilag 11.

### KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

---

Kommunen vurderer, at kravene til egenkontrol er dækkende via ansøgers beskrivelse af husdyrbruget og gennem udarbejdelse af beredskabsplan.

Ansøger oplyser, at husdyrbruget udfylder den lovpligtige logbog over gyllebeholdernes flydelag, og gyllebeholderne er omfattet af den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

#### Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer.

Større uheld som f.eks. brud på gylletanke søges imødegået ved sikring gennem indretning og drift og overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere.

En beredskabsplan jf. vilkår 1.5, som er kendt af husdyrbrugets medarbejdere, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

## 11 BILAG

---

BILAG 1 OVERSIGTSKORT EJENDOMMENS INDRETNING OG AFLØBSFORHOLD

BILAG 2 DIVERSE AFSTANDE TIL NABO M.M.

BILAG 3 BESKRIVELSE AF EJENDOMMENS BYGNINGER

BILAG 4 EJENDOMMENS PLACERING (MÅLFAST), EJERFORHOLD PÅ MARKER OG TRANSPORTVEJE

BILAG 5 UDBRINGNINGSAREALER I RELATION TIL GRUNDVAND

BILAG 6 KAPACITETSERKLÆRING

BILAG 7 OPLYSNINGER OM ENKELTMARKER

BILAG 8 NATURA 2000 OG § 3 NATUR I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET

BILAG 9 AFTALEAREALER SYD

BILAG 10 AFTALEAREALER NORD

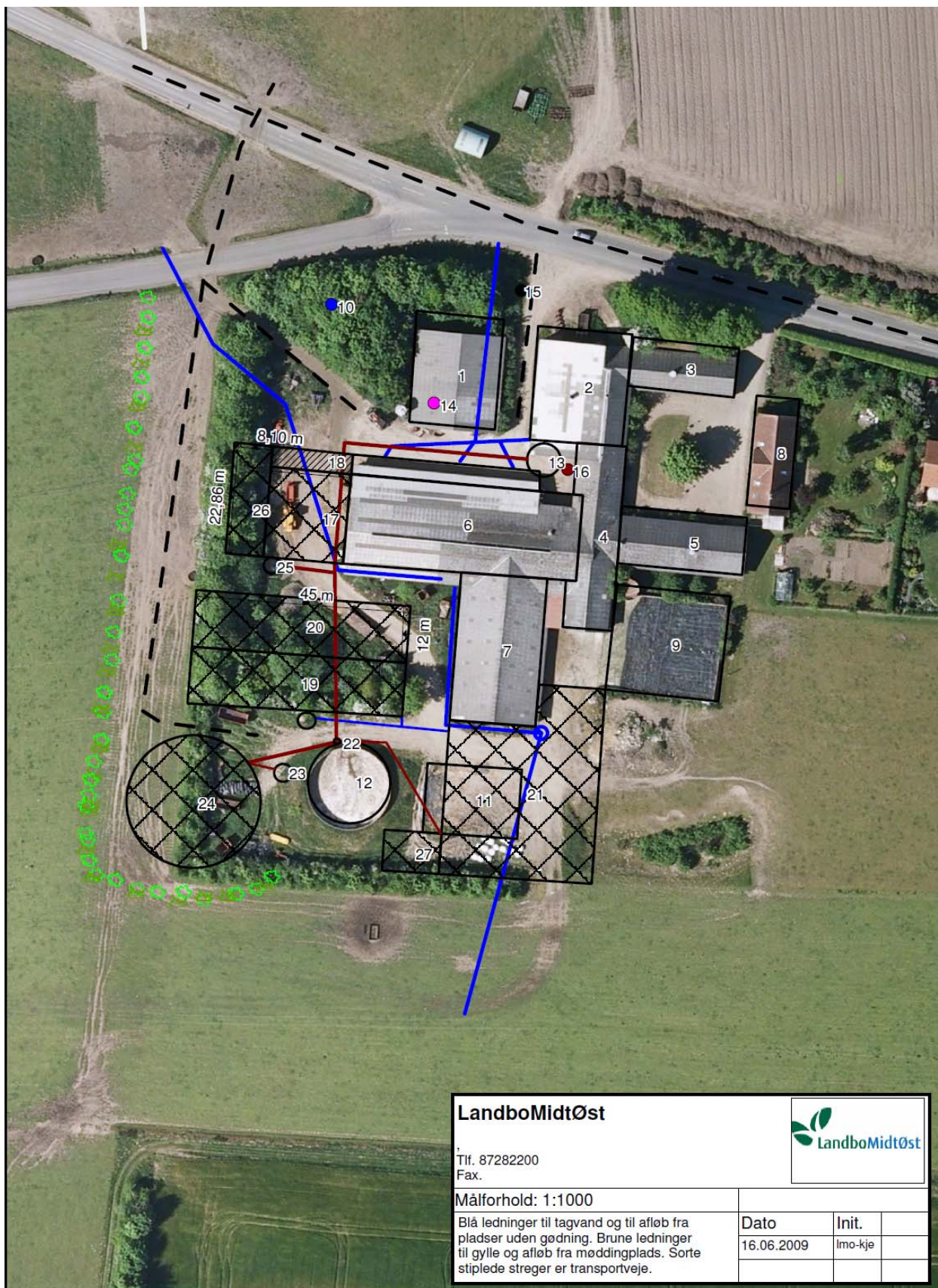
BILAG 11 BEREDSKABSPLAN

BILAG 12 NATUR PUNKTER

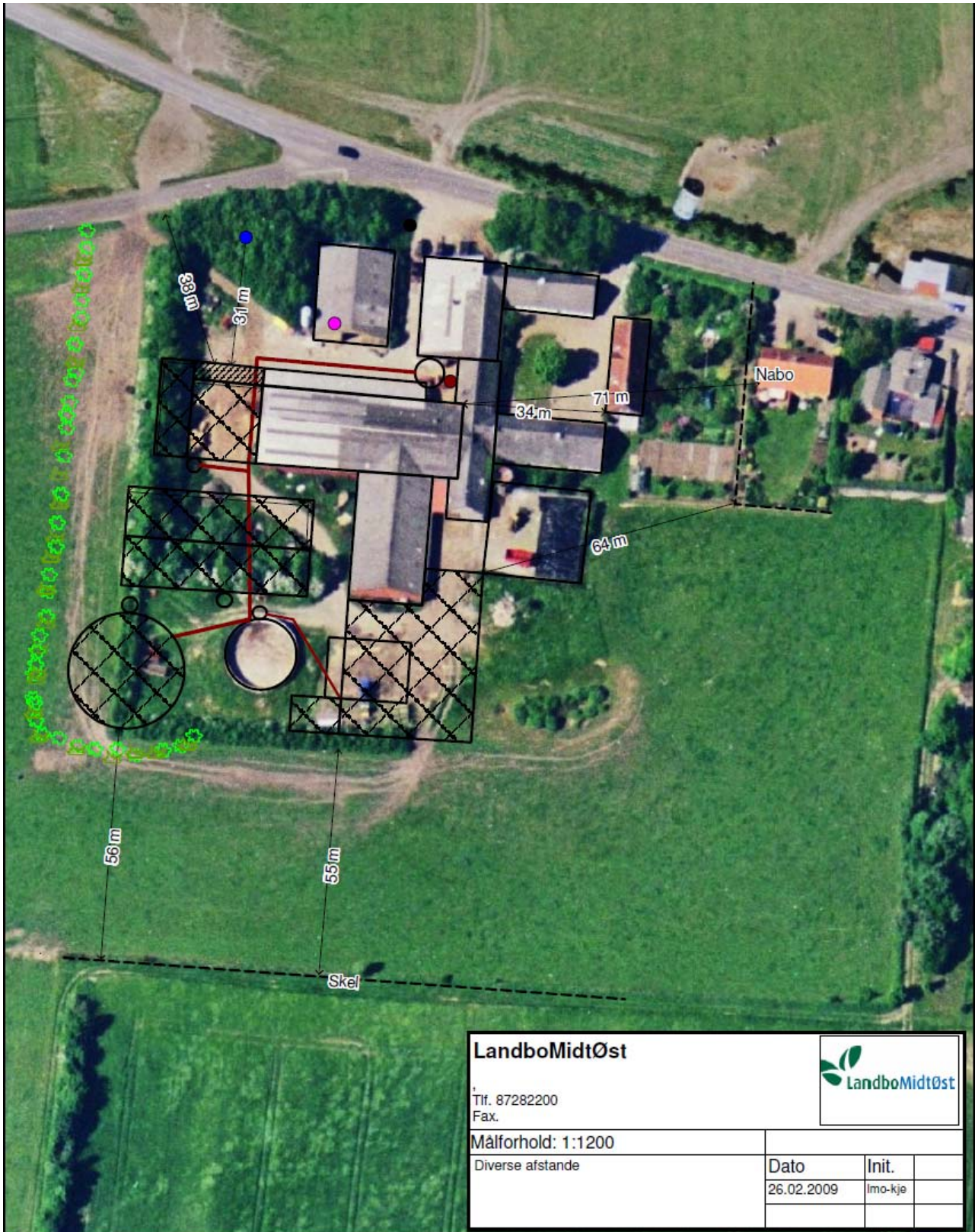
BILAG 13 § 7 OG BUFFERZONE


---

Bilag 1



Bilag 2



<b>LandboMidtØst</b>			
Tlf. 87282200 Fax.			
Målforhold: 1:1200			
Diverse afstande		Dato	Init.
		26.02.2009	lmo-kje

## Bilag 3

Nummereringen fra oversigtsplanen anvendes nedenfor til beskrivelse af anvendelsen af den enkelt bygning i nu drift og ansøgt drift. For udvidelse af eksisterende bygninger angives størrelsen på grundplanen før og efter udvidelse

Under den enkelte bygning skrives hvad der er i bygningerne f.eks. kemikalierum, foderkværn, korntørningsanlæg osv.

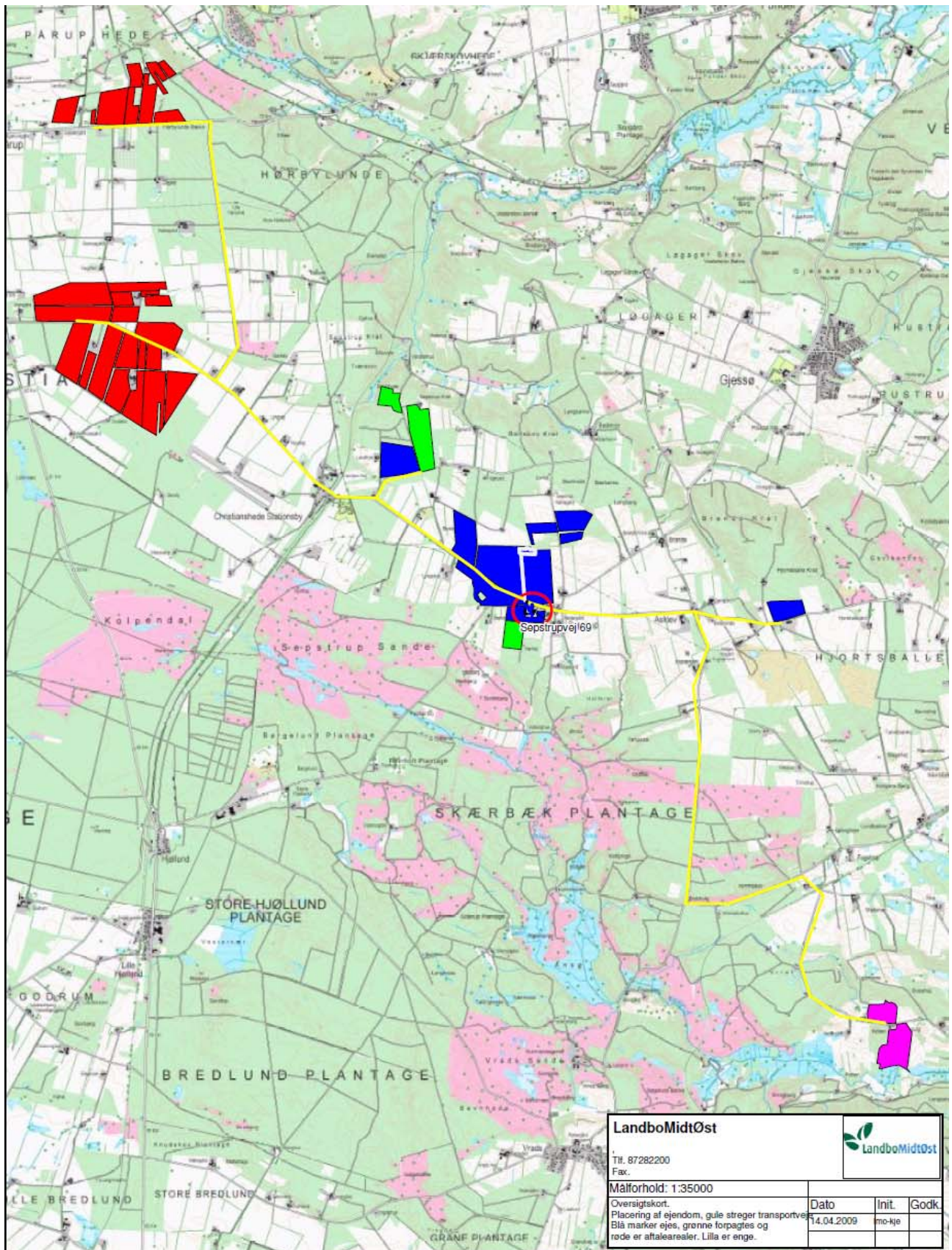
## DRIFTSBYGNINGER, EKSISTERENDE

Bygningsbeskrivelse nudrift	Bygningsbeskrivelse ansøgt drift	Grundplan nudrift (m <sup>2</sup> )	Grundplan ansøgt (m <sup>2</sup> )	Bygningshøjde (m) målt til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farver
1 Maskinhus	1 Samme	350	350	6,8	20	Røde metalplader Gråt eternittag
2 Ungdyrstald	2 Samme	462	462	6,6	30	Hvide kalkede vægge Gråt eternittag
3 Ungdyrstald	3 Samme	181	181	6,4	30	Hvide kalkede vægge Gråt eternittag
4 Malkestald + fodring med kornvalse og korntørningsanlæg	4 Malkestald + fodring med kornvalse og korntørningsanlæg	Ca. 200	Ca. 200	6,8	30	Hvide kalkede vægge Gråt eternittag
5 Kalvestald m. højtryksrenser	5 Udgår til dyr Højtryksrenser	Ca. 270	Ca. 270	6,3	30	Hvide kalkede vægge Gråt eternittag
6 Kostald	6 Kostald	809	809	7,3	15/20	Røde plader, gråt gardin og
7 Foderlade	7 Kalvestald m.m.	475	475	6,0	20	Røde plader Gråt eternit
8 Beboelse	8 samme				30	
9 Ensilagesilo	9 Nedlægges					

10 Markvanding	10 Samme					
11 Ensilagesilo	11 Nedlægges					
12 Gylletank	12 Samme	950 m3	950 m3			
13 Fortank	13 Fortank	100 m3	100 m3			
14 Dieselolietank	14 Samme	2500 l	2500 l	Ny dieselolietank.		
15 Døde dyr	15 Døde dyr					
16 Gyllepumpe	16 samme					
17	17 Ny kostald tilbygning		Ca. 325 m2	Ca. 7,3 m	20	Røde plader, gråt gardin og
18	18 Nyt foder- bord tilbygning		Ca. 75 m2		15	Gråt eternit
19	19 Ny plansilo		Ca. 540 m2			
20	20 Ny plansilo		Ca. 540 m2			
21	21 Ny asvalt- plads		Ca. 1400 m2			
22	22 Ny pum-					

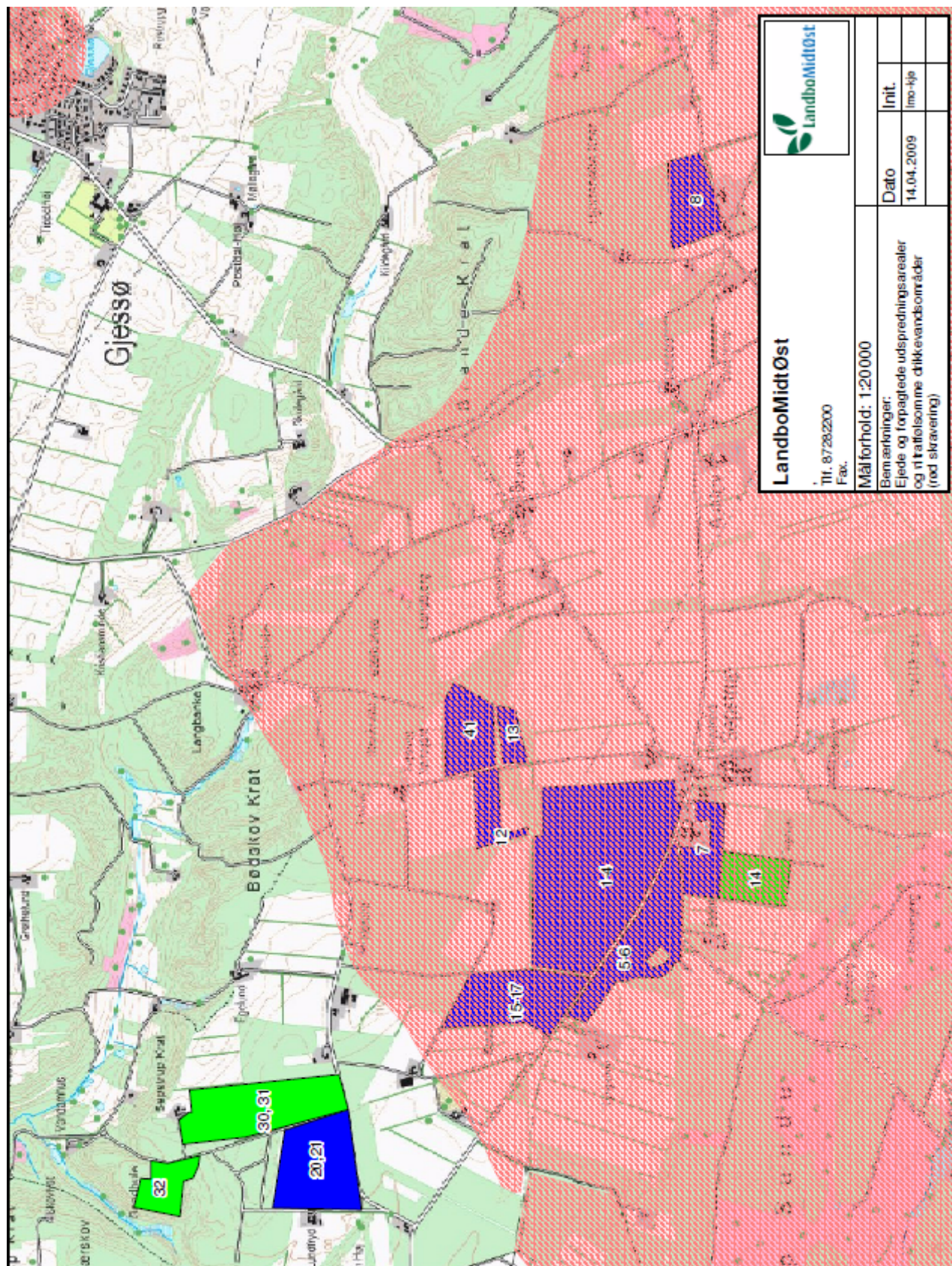
	pebrønd					
23	23 Ny pumpebrønd	Med betonplads hvor evt. tab kan returneres til gylletankien				
24	24 Ny gylletank		Ca. 2500 m <sup>3</sup>			
25	25 Ny pumpebrønd					
26	26 Ny foderlade		Ca. 200 m <sup>2</sup>	Ca. 7,3 m	15/20	Røde og hvide plader og gr
27	27 Ny møddingplads		Ca. 100 m <sup>2</sup>	Med afløb til gylletank		


Bilag 4





Bilag 5



		Dato	
		Init.	
<b>LandboMidtØst</b> Tlf. 87282200 Fax.		14.04.2009 Imo-kje	
Målforhold: 1:20000		Bemærkninger: Ejede og forpagtede udspretningsarealer og tilfældige drikkevandsområder (rod skravering)	

## Bilag 6

Landbrugets Byggeblade	Bygninger	Teknik	Miljø
<b>Love og vedtægter</b>	Arkivnr.		95.03-03
Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet	Udgivet		Marts 1993
Beregning af dyreenheder (DE) jf. bilag til bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.	Revideret		30.11.2004
	Side		1 af 9

### Skemasæt til beregning af:

- Dyreenheder (DE) jf. bilag 1 til bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold
- Gødningsmængder ab lager
- Korrektion af vandmængder
- Produceret gødningsmængde pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Gødningsmængderne er angivet på grundlag af beretning nr. 36 "Kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning - normtal 2000", Danmarks JordbrugsForskning, november 2001, med senere ændringer.

I øvrigt henvises til **Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold m.v. april 2003, 7. udgave**. Desuden henvises til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 "Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v."

Ejer	Sepstrup Vestergård / Bjarne Bekk Tlf.
Adresse	
Kommune	Silkeborg
Dato	

Beregningen er udført af	Kjartan Einarsen, Landbomiceløst
Dato	25/2-2009
Underskrift	Kjartan Einarsen

## Beregning af gødningsmængder ab lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Husdyrart / staldtype	A n t a l	Mængde i ton (t) pr. årsdyr eller pr. produceret enhed							
		Gylle *)		Fast gødning		Aile *)		Dybstrøelse	
		t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år	t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år
<b>Malkekøer (årsdyr)</b> Stor race / jersey									
Bindestald (grebning) **)		243		10,59/8,69		10,41/8,49			
Bindestald (riste) **)	138	19,42/15,42	2939						
Sengebåsestald		22,87/18,72							
Dybstrøelse + sep. ædepl.		11,57/10,05						12,07/9,78	
Dybstrøelse, hele arealet **)	20							15,16/12,58	
Trædeudmugning		31,54/25,56						15,36	307
<b>Årsopdræt, 0 – 6 mdr.</b> Stor race / jersey									
Dybstrøelse	35							189	66
Dybstrøelse + kort ædeplads								0,76/0,62	
Dybstrøelse + kort ædeplads								0,76/0,62	
<b>Årsopdræt, 6 mdr – kælving, kvier og stude</b> Stor race/ jersey				4,34/3,20		2,83/2,30			
Bindestald (grebning)									
Bindestald (riste)		6,91/5,04							
Sengebåsestald		6,91/5,04							
Dybstrøelse + sep. ædepl.		2,46/1,95						4,38/3,37	
Dybstrøelse, hele arealet	123							5,70/4,51	
Trædeudmugning		12,55/9,54						583	717
Spaltegulvsbokse		6,76/5,06							
<b>Tyrekaalve, 0 – 6 mdr.</b> Stor race/ jersey									
Dybstrøelse								0,96/0,75	
Dybstrøelse + kort ædeplads								0,96/0,75	
<b>Ungtyre, 6 mdr. – slag.</b> Stor race/ jersey				1,96/1,38		1,43/1,12			
Bindestald (grebning)									
Bindestald (riste)		3,392,92							
Dybstrøelse + sep. ædepl.		1,41/1,12						2,83/1,76	
Dybstrøelse + kort ædeplads								3,12/2,46	
Dybstrøelse, hele arealet								3,60/2,46	
Trædeudmugning		7,16/6,38							
Spaltegulvsbokse		3,10/2,40							
<b>Ammekøer ekskl. opdræt (årsdyr)</b>				5,95		3,80			
Bindestald (grebning)									
Bindestald med riste		11,96						8,52	
Dybstrøelse + sep. ædepl.		6,34						11,30	
Dybstrøelse + kort ædepl.								13,04	
Dybstrøelse, hele arealet									
Trædeudmugning		23,34							
<b>Samlet mængde pr. år</b>		gylle: 2939 ton		gødnh.: _____ ton		ajle: _____ ton		dybstr.: 1090 ton	

For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m<sup>3</sup>. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m<sup>3</sup>.

\*) De inkluderede vandmængder er baseret på følgende årlige gennemsnit for forskellige produktioner:

Malkekvæg, bindestald	100 l drikkevandspild
Malkekvæg, løsdrift	100 l drikkevandspild og 3.000 l rengøringsvand pr. ko
Opdræt af kvæg	300 l drikkevandspild
Slagtekvæg (alle racer)	300 l drikkevandspild
Ammekøer	100 l drikkevandspild

Der er indregnet 0,4 m<sup>3</sup> regnvand pr. m<sup>2</sup> møddingsplads eller gyllebeholder, jf. noterne side 7

\*\*\*) Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke (2.000 l pr. ko).

**Korrektion af vandmængder mv.**

- Mængden af gylle, gødning og ajle er baseret på forudsætninger m.v. som er angivet i DJF-rapport nr. 36.
- Specielle indretnings- og driftsforhold i de enkelte besætninger, særligt med hensyn til forbrug af vand og strøelse, kan medføre afvigelser.
- Væsentlige afvigelser i mængderne vil have betydning ved udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskab.
- Afvigelse kan eventuelt påvises ved analyse af gylle og ajle.
- Mængden af møddingsvand er indregnet med 0,4 m<sup>3</sup> pr. m<sup>2</sup> møddingsplads med en kapacitet på 1,6 t fast gødning pr. m<sup>2</sup>.
- Mængden af regnvand i gyllebeholdere er indregnet med 0,4 m<sup>3</sup> pr. m<sup>2</sup> beholderoverflade, 4 m dyb beholder.

	Afledes til:		
	Gyllebeholder m <sup>3</sup> pr. år	Ajlebeholder m <sup>3</sup> pr. år	Anden beholder m <sup>3</sup> pr. år
A Ensilagesaft, m <sup>3</sup>			
A Afløb fra ensilageplads, 0,7 m <sup>3</sup> /m <sup>2</sup>			
B Rengøringsvand, mælkerum *			
C Afløb fra befæstede arealer, 0,7 m <sup>3</sup> /m <sup>2</sup>			
D Nedbør i gyllebeholder			
D Afløb fra møddingsplads	100		
D Rengøring i stalde, m <sup>3</sup>			
D Drikkevandsspild, m <sup>3</sup>			
D Andet, type _____			
I alt m <sup>3</sup> ekstra vand m.v. pr. år	100		

\* Gælder kun bindestalde.

- A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo.
- B: Aktuelt for brug med malkekvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum afledes til beholder.
- C: Aktuelt hvor overfladevand fra udendørs befæstede arealer afledes til beholder.
- D: Kun aktuel på husdyrbrug, hvor de indregnede vandmængder på side 4, 5 og 6 afviger væsentligt i det aktuelle tilfælde.

Begrundelse for korrektionen: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

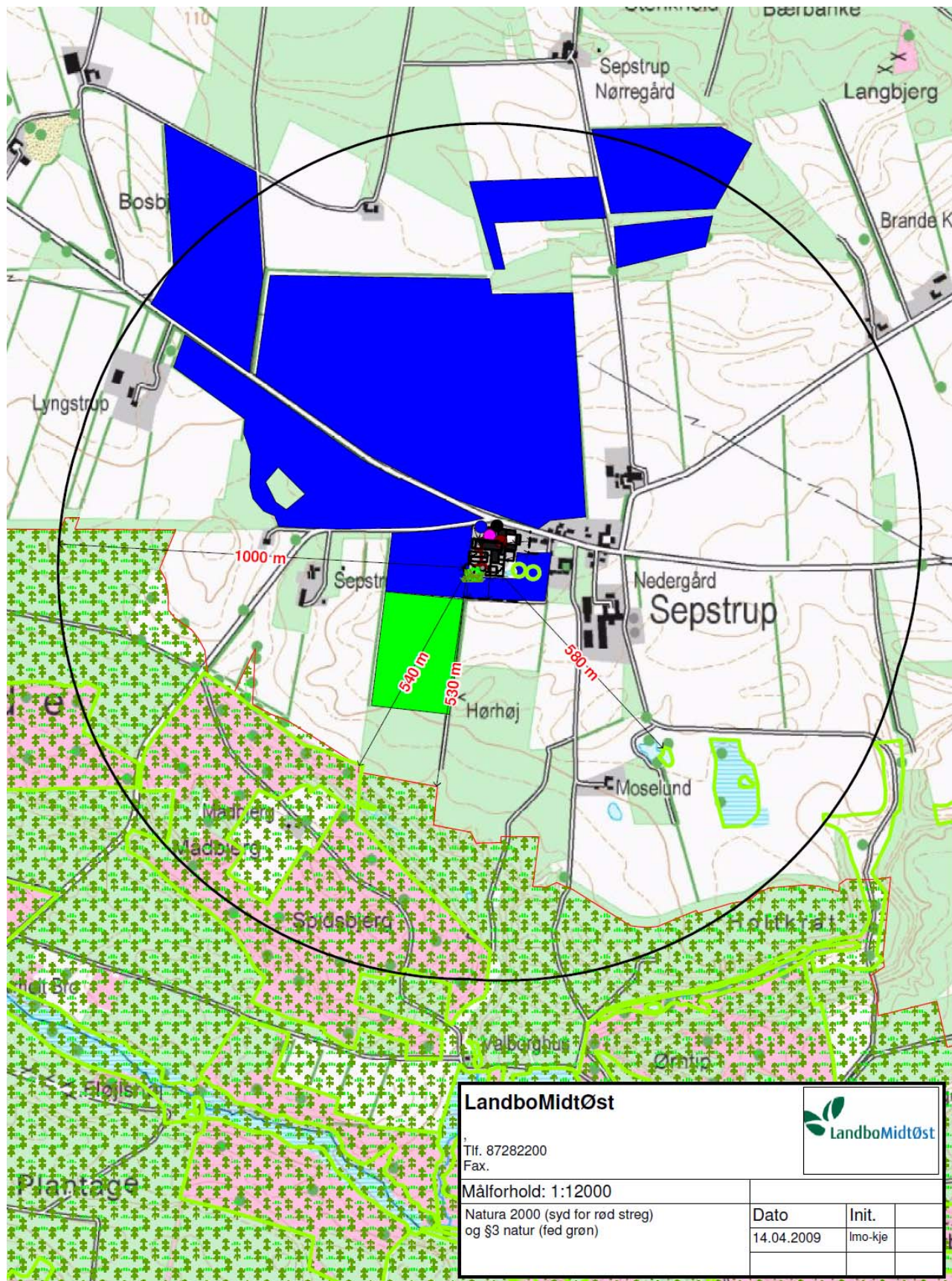
**Beregning af produceret gødningsmængde pr. måned**


	Gyllebeh., m <sup>3</sup>	Møddingpl., m <sup>3</sup>	Ajlebeh., m <sup>3</sup>	Dybstrøelse, t
Gødningsmængde pr. år, forestående skemaer	2939			1090
Ekstra vand m.v. pr. år, skema ovenfor	100			0
I alt pr. år	3039			1090
I alt pr. måned, dyr på stald	253			91
I alt ved <u>7</u> måneders opbevaring	1773			636
Reduktion af mængde pr. måned for køer på græs i månederne: <u>Maj = Sep</u>	+ 500	+	+	+ 130
Reduktion af mængde pr. måned for ungvæg på græs i månederne: <u>Maj = Okt</u>	+	+	+	+ 360

## Bilag 7

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Vandet	Sædskifte	N-Klasse 0 - Ha	N-Klasse 1 - Ha	N-Klasse 2 - Ha	N-Klasse 3 - Ha	Grundvand - Ha	P-Klasse 0 - Ha	P-Klasse 1 - Ha	P-Klasse 2 - Ha	P-Klasse 3 - Ha
7	4,80 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	4,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,80 Ha	4,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	5,56 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	5,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,56 Ha	5,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-6	11,19 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	11,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,19 Ha	11,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15- 17	11,04 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	11,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,04 Ha	11,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-4	37,05 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	37,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	37,05 Ha	37,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12	3,60 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	3,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,60 Ha	3,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
41	6,76 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	6,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,76 Ha	6,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13	2,05 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Ja	K6	2,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,05 Ha	2,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
20,21	11,99 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Nej	K6	11,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30, 31	13,48 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Nej	K6	13,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32	4,14 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Nej	K6	4,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8	6,54 Ha	Nej	Grovsandet Jord (JB1)	Nej	K6	6,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,54 Ha	6,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total	118,20 Ha					118,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	88,59 Ha	118,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Bilag 8



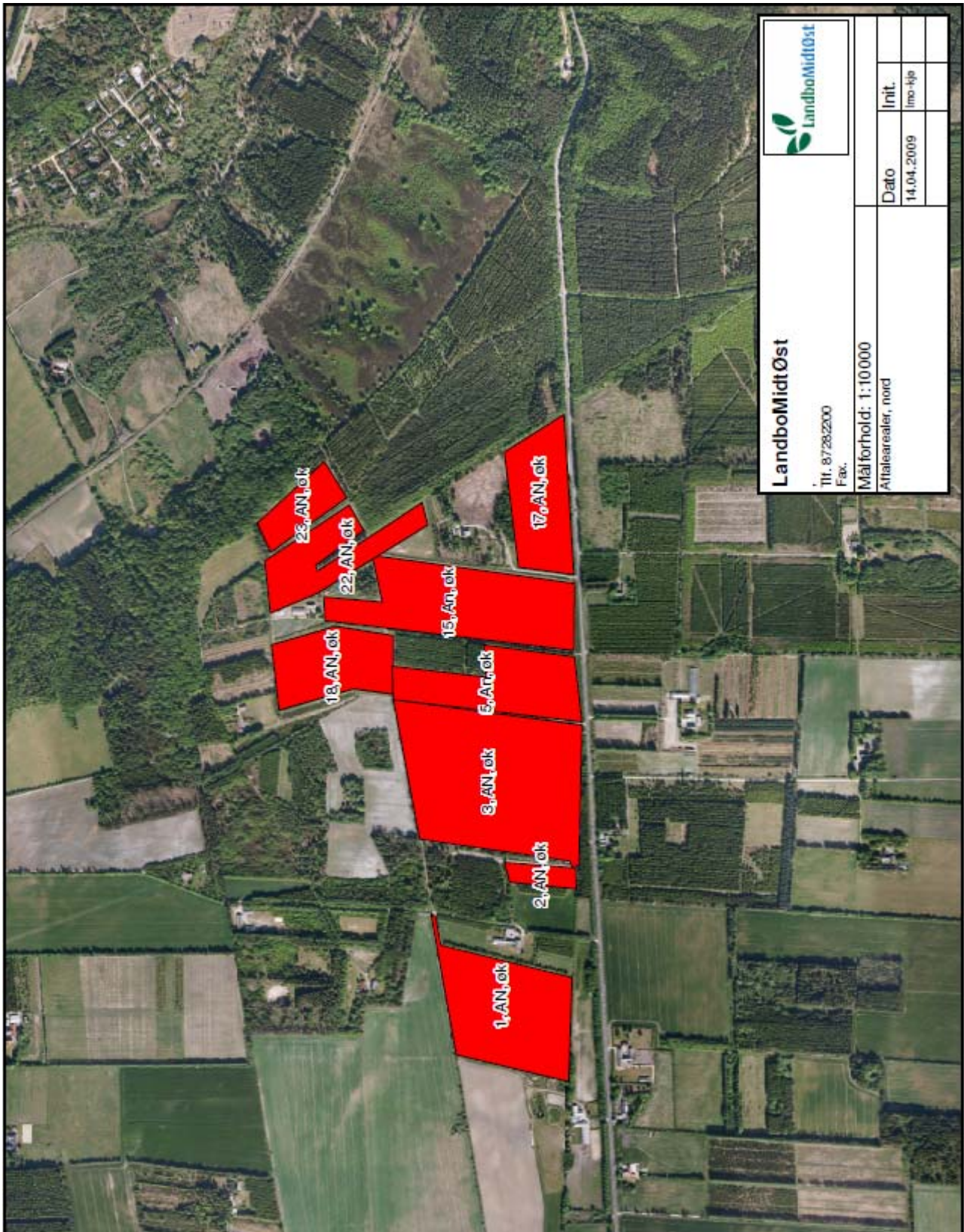
<b>LandboMidtØst</b>			
Tlf. 87282200 Fax.			
Målforskel: 1:12000			
Natura 2000 (syd for rød streg) og §3 natur (fed grøn)		Dato	Init.
		14.04.2009	lmo-kje

### Bilag 9





Bilag 10



## Bilag 11

Beredskabsplan

For

Sepstrup Vestergård

12 V/ BJARNE NEBEL

---

Sepstrupvej 69

8653 Them

2048 7473

Indholdsfortegnelse

Side

TELEFONNUMRE

3

BRAND- OG EVAKUERING

4

OVERLØB AF GYLLE

5

KEMIKALIE- OG OLIESPILD

6

STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE

7

STRØMSVIGT

8

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.

9

Bilag A Kort over ejendommen med flugt veje og pladsering af brandslukningsudstyr.

10

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt.

indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe på overvågningsrum

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Slukningsmateriel.
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

**TELEFONNUMRE**

Nærmeste telefon på ejendommen står i stuehuset og har nr. 8680 6059.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	<b>89 70 10 00</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Falck	kontaktes på telefon	<b>70 10 20 30</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Brandvæsen	kontaktes på telefon	<b>112</b>	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	<b>70 11 31 31</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	<b>40 51 51 62</b>	dag eller <u>nat</u>
Landbocenteret	kontaktes på telefon	<b>87 28 22 00</b>	<u>dag</u> eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	<b>86 82 92 82</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	<b>87 80 14 00</b>	<u>dag</u> eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	<b>87 97 23 00</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Smeden	kontaktes på telefon	<b>75 78 22 30</b>	<u>dag</u> eller <u>nat</u>

VVS kontaktes på telefon **75 78 22 30** dag eller nat

Ventilationsfirma kontaktes på telefon dag eller nat

**BRAND- OG  
EVAKUERINGSINSTRUKS**

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Bjarne Nebel på tlf. 86 80 60 59 / 20 48 74 73.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Brandhane ved indkørsel til gårdsplads (Bording vandværk 8686 1615 eller 2424 0239).

Markvandsboring ved vejen.

Der er en pulverslugger på kontoret i stuehuset, ved sikringstavle, porten i maskinhuset, overvågningsrum ved robot nr. 2

## **OVERLØB AF GYLLE**

### **INSTRUKS**

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Bjarne Nebel på tlf. 2048 7473

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 8970 1000

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber ned til vej. Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Ring til maskinestation på 5125 1004 eller 7625 7070.

Der er ingen fare for at gyllen kan løbe i vandløb.

Der er ingen dambrug i nærhed.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halm bigballe / sand.

Gummiged / minilæsser.

## **KEMIKALIE- OG OLIESPILD**

### **INSTRUKS**

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Bjarne Nebel på tlf. 2048 7473

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 8970 1000

Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer, kattegrus/savsmuld



Der er ingen fare for at mælk, kemikalier eller olie kan løbe i vandløb.

Der er ingen dambrug nærhed.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halm Bigballe / sand / savsmul.

Gummiged / Minilæsser.

Der findes ingen spøjtemidler på ejendommen da den drives økologisk.

Der findes kattegrus / savsmuld på ejendommen i vakuumrummet se kort til at opsuge spildte væsker.

### **STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE**

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved det gamle kartoffelhus og vejen.(se kort)

I den gamle kostald sidder stophane ved den gamle malkestald

I kælderen i stuehuset sidder stophane for stuehset

Mellem kostalden og plansiloerne sidder stophane ved væggen på kostalden.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder mellem kviestalden og vejen.(se kort)

El-tavle(1) sidder inde ved valseren (2) kontrolrummet for robotten.(se kort)

Nye 10 – 35 ampere sikringer opbevares i el-tavlen.

Der bruges automatsikringer i el-tavle 2.

Afbryder til robotanlægget sidder kontrolrummet til robotterne.

**STRØMSVIGT  
INSTRUKS**

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt ring til Bjarne Nebel 2048 7473 og start nødstrømsanlæg op. Ring til energi midt og forhør om varigheden af udfaldet tlf. 7015 156

**TRANSPORT AF  
BEKÆMPELSESMIDLER**

Gården drives økologisk.

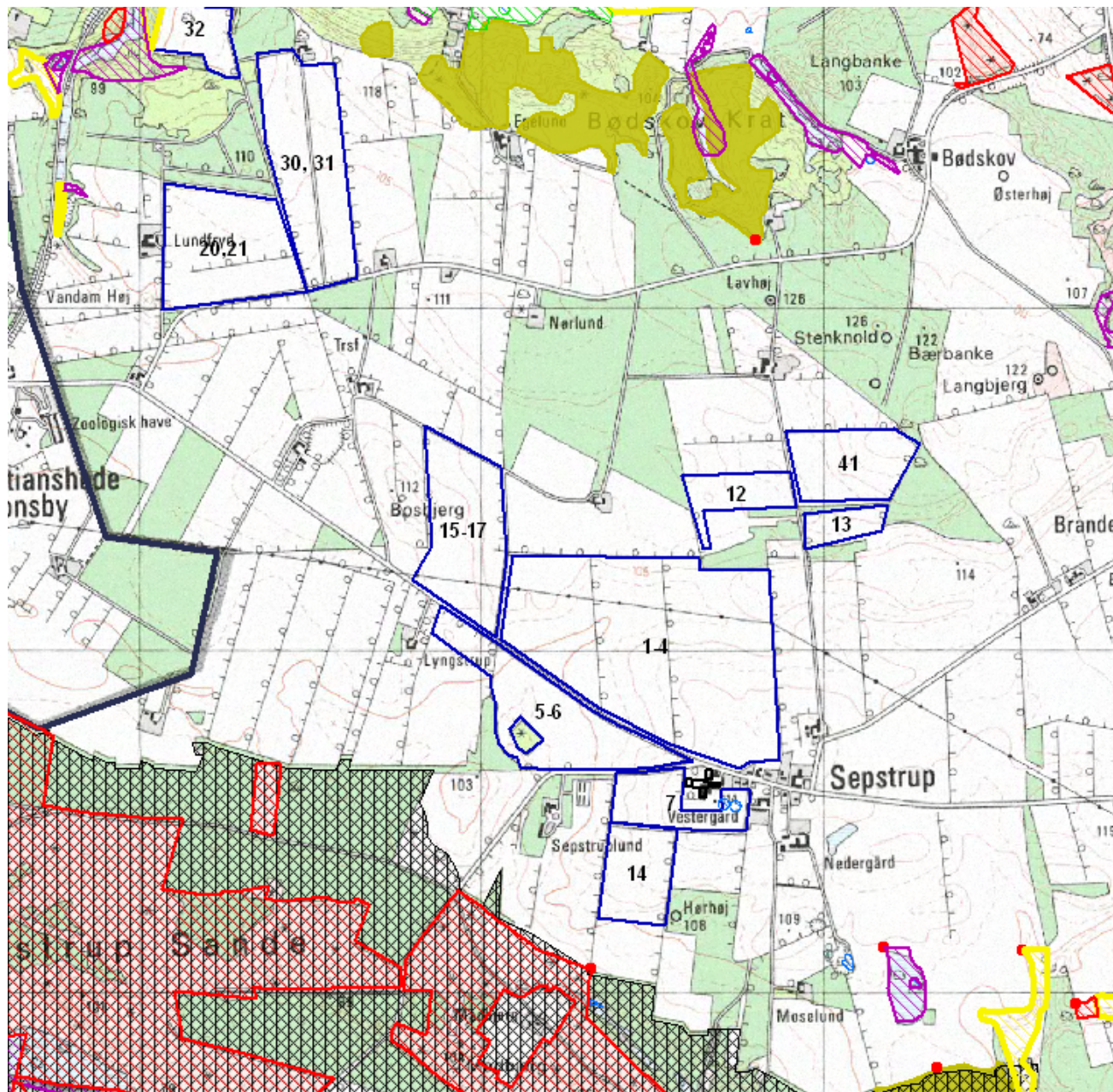
### Bilag A Kort over ejendommen



- 1) EL tavle 2) El tavle nr 2 til Robatterne 3) EL hovedafbryder  
4) Vindur/Hovedhane 5) stophane til stakken 6) stophane til stuehuset.  
7) Vakuumrum

## Bilag 12

Viser udbringningsarealer (blå), Natura 2000 (skraveret), Egekrat (olivengrøn), § 3-natur (mose er lilla, overdrev er gul, hede er rød) punkterne 1-4 er markeret med røde prikker.



Bilag 13

